Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis
(First Lithuanian Workers' Daily)
Išeina Kasdien, Apart Sekmadienių

LAISVĖ

Darbininkai Visų Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retežius, o Išlaimėsite Pasaulį!

No. 60 Telephone STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Pirmadienis, Kovo (March) 12, 1934 Pavienio Numerio Kaina 3c Metai XXIV, Dienraščio XVI

KRISLAI

Partijos Suvažiavimas.
Mūsų Knygos.
200,000 Demonstravo.
1934 tai ne 1904 Metai.
Rašo D. M. ŠOLOMSKAS

Balandžio pradžioje, Clevelande, prasidės Jungtinių Valstijų Komunistų Partijos Aštuntoji konvencija. Partijos konvencijoje dalyvaus broliški delegatai nuo darbininkų masinių organizacijų ir dienraščių. Nuo "Laisvės" ir Centro Biuro dalyvaus drg. A. Bimba. Jis teiks žinias apie visus konferencijos darbus.

Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos Centras varde organizacijos pasiuntė Komunistų Partijai pasveikinimą ir $10. Mūsų organizacijos kuopos, kurios išgali, turėtų pasiųsti savo klasės partijai aukų su pasveikinimais.

Šiemet mes plačiai paskleisime ALDLD pirmiau išleistų knygų. Nesenai pasiuntėme Sovietų Sąjungos "Centroknyga" išleistuvei 1,225 knygas. Dabar persiuntėme į kitą šalį 2,400 knygų. Už pirmąsias mes gausime knygomis mainais, už pastarąsias veik nieko negausime. Bet mes atlikome didelį darbą, suteikdami mūsų broliams ir seserims darbininkiškos apšvietos. Čionai darbininkams labai reikalinga apšvita, nes jų judėjimas yra persekiojamas.

Mes dar daug knygų turime. Centro Komitetas išsiuntinėjo visoms kuopoms laiškus, prašant užsisakyti knygų platinimui. Jeigu kuri kuopa dabar neturi pinigų, tai atsiteis, kada knygas parduos. Parsitraukite ir platinkite.

Mes dar daug turime knygos "Švyturys". Ją duodame ALDLD kuopoms veltui. Kuopos apmoka tik už persiuntimą. Parsitraukite jos ir suteikite tiems nariams ir narėms, kurie neturi. Yra gražių eilių, kurias motinos gali sumokyti savo vaikus.

Draugas Manuilskis savo prakalboje pareiškė: "Lai buržuazija įteikia darbininkams ginklus į rankas, kaip jie turėjo pabaigoje 1918 metų—o ji nori tą padaryti besirengdama prie naujo karo—tai pamatys, ką darbininkai padarys su tais ginklais." Paryžiaus ir Austrijos įvykiai parodė, kad kapitalistinis pasaulis pilnas parako ir staigiai iškyla aštrios kovos. Paryžiuje 17 vasario buvo laidojami darbininkai kurie krito kovoje su policija. Jų laidotuvėse dalyvavo 200,000 darbininkų. Jau tas daug pasako.

Francijos laikraštis "LaEvre", aprašydamas Japonijos imperialistų žygius, sako: "30 metų atgal japonai naktį prisivogė prie prieplaukos Port Arturo ir be jokio karo paskelbimo paskandino kelis rusų karo laivus. Dar anksčiau, 1894 m. japonai užpuolė chinų laivyną ir nuskandino jį su 8,000 jūreivių, o tik po penkių metų Chinijai paskelbė karą. Ir dabar, kada Mandžurijos klausimas stovi dienotvarkyje, tai prisieina priminti šie faktai. Japoniją net iš Lygos pasitraukė tik tam, kad turėti liuosas rankas Tolimuose Rytuose. 1934 metais Japonija taip pat, kaip ir 1904 metais, tyčiojasi iš tarptautinių teisių."

(Tąsa 5 pusl.)

NULINČIAVO ŠEŠIS ŽMONES

VERA CRUZ, Meksika. Šale Jalapa miesto rasta pakarti šeši žmonės. Spėjama, kad jie buvo nulinčiuoti. Kaltininkai nežinomi.

Vadai Neskelbia Balsavimo Rezultatų

CLEVELAND, O. — Penki tūkstančiai Fisher Body dirbtuvės darbininkų balsavo streiko klausimą. Bet Amerikos Darbo Federacijos vadai pareiškė, kad balsavimo pasekmių dabar neskelbs, lauks trečiadienio, kada Nacionalė Darbo Taryba tars savo žodį. Vadinasi, darbininkai nubalsavo streikuoti, bet vadai slepia tą faktą. Laukia, ką pasakys Roosevelto valdžia.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Saranac Lake, N. Y. — Teismas nuteisė Robert Bogley pačią, kad jinai vyrui mokėtų po $2.50 į savaitę, kol jis gaus darbą.

Glassboro, N. J. — Arthur P. Lyons, 47 metų amžiaus, išsiėmė iš banko $300, nupirko duobei vietą ant kapinių, paminklą ir šautuvą ir paskui nusišovė.

Canton, Chinija. — Cantono klikos valdžia pasidavė Nankingo valdžiai. Tai bus bendras militaristų frontas prieš Chinijos Sovietus.

New York. — Komisionierius Iorio tvirtina, kad maudynės kambarys yra pavojingiausia vieta namuose. Skaitlinės parodo, kad maudynėje įvyksta daugiausia sužeidimų ir kitokių nelaimių.

Dresden, Vokietija. — Hitlerio teismas nusmerkė kalėjiman nuo šešių mėnesių iki keturių metų 39 socialistus darbininkus. Kaltino juos platinime nelegalio socialistų laikraščio, kuris išleidžiamas Čechoslovakijoje.

Paryžius. — Valdžia išleido trijų bilionų dolerių bonus, už kuriuos įplaukos eis Francijos apsiginklavimui.

Beverčiais Šėrais Išpuoš Kliubo Kambarį

CHICAGO, Ill. — Turčių Union League Club nutarė savo kambario sienas išpuošti beverčiais šėrais, kurių kadaise vertė siekė milioną dolerių. Tuos šėrus turi kliubo nariai.

Maskva. — Sovietų valdžia reikalauja, kad Japonija mokėtų 75 yenų už vieną auksinį rublį, vietoj 32.5 yenų, kuomet moka Sovietams už žuvavimo teises Sibiro vandenyse. Mat, Japonijos pinigas (yena) labai atpigo.

ROOSEVELTO AGENTAS JOHNSON IŠGYRĖ DARBO FEDERACIJOS VADUS IR PRAKEIKĖ KOMUNISTUS IR KOMUNIZ.

WASHINGTON. — NRA administratorius ponas Johnson pareiškė, kad jis priešingas kompaničnoms unijoms todel, kad jis pilnai pasitiki Amerikos Darbo Federacijos vadams, kaip Greenas, Lewis, Berry ir kiti. Kalbėdamas į darbdavius, kurie aklai stoja už kompaničnas unijas, Johnson prisimygęs šaukė: Greeno ir kitų vadų "reikalai yra jūsų reikalai."

Pagaliaus pridurė: "Gerbiamieji, Amerikos Darbo Federacija yra didžiausias komunistų priešas." Taigi, Roosevelto valdžia remia Amerikos Darbo Federacijos vadus, kad pastojus kelią komunizmui Amerikoje. Bet tai bus bergždžios pastangos, nes komunizmas anksčiau ar vėliau laimės.

Uždarė Darbininkų Organizacijas, Konfiskavo jų Laikraščius, bet Paliko Socialistų Partijai Laisvai Veikti

MADRID, Ispanija. — Reakcinė valdžia paleido savo kumštį prieš darbo unijas ir komunistus. Uždarė visas revoliucines unijas, užrakino jų buveines, konfiskavo laikraščius, areštuoja jų vadus. Bet už tai valdžia leidžia laisvai veikti Socialistų Partijai. Socialistų vadas Largo Caballero pareiškė, kad darbininkų judėjimas nėra atkreiptas prieš valdžią. Vadinasi, Ispanijos socialistai padeda reakcinei valdžiai sustiprinti savo spėkas. Vėliaus veikiausia ir socialistų partija gaus per sprandą, kaip gavo Austrijos socialdemokratai.

VĖL TEISĖJAS CALLAHAN ATMETĖ REIKALAVIMĄ NAUJO TEISMO SCOTTSBORO JAUNUOL.

DECATUR, Ala. — Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo advokatai padavė apeliaciją bei reikalavimą, kad teisėjas Callahan išnaujo apsvarstytų savo atmetimą apeliacijos vasario 24 d. Nurodė, kad tas atmetimas buvo nepamatuotas, nes jis buvo paremtas tuo, būk Apsigynimas apeliaciją pervėlai pridavęs. Nurodyta, kad pats teisėjas Callahan leido apsigynimui užvilkti apeliaciją. Vėl teisėjas Callahan pareiškė, kad jokios apeliacijos, jokio persvarstymo jis neleis, neduos.

Kaip Kunigaikštis Virto Gatvių Šlaviku

BUCHAREST, Rumunija.—Kunigaikštis Sergei Vladimirovich tapo paaukštintas čionai į pilną gatvių šlaviką. Sukandęs dantį tą darbą dirba. Bet ką darys? Caristinės Rusijos nebėra. Buvęs parazitas turėjo pavirsti darbininku.

O "kunigaikštis" Vladirovich buvo svarbi "fišė," didelis kraugerys. Jis vadovavo talkininkų armijai, kuri 1918 metais įsiveržė ir skerdė Sovietų Sąjungos darbininkus. Paskui darbavosi Wrangelio armijoj. Ir ten prakišo. Po to atsidūrė Buchareste ir turėjo gatvėse degtukus pardavinėti, kad nepastipus badu. Dabar, kaip jau sakėme, virto tikru darbininku. Tai šitaip "begailestingai" proletarinė revoliucija apsidirbo su buvusiais parazitais.

Masinė Kova už Bedarbių Apdraudos Bilių

Nepaprastai plačiai pradėjo eiti kova už Darbininkų Bedarbės ir Socialės Apdraudos Bilių (H.R.-7598). Dar keturi Amerikos Darbo Federacijos unijų lokalai užgyrė bilių.

Bet svarbu ir tas, kad įvairiuose miestuose iškeltas klausimas miestų tarybose del užgyrimo biliaus. Jau daug tarybų yra užgyrę bilių. Kitos atmetė. Revoliuciniai darbininkai išmoko su savo reikalavimais įsiveržti į vietinių valdžių sostines ir tenai iškelti kovą prieš bedarbę.

Streikuoja Penkių Laivų Darbininkai

BALTIMORE, Md. — Laivų Darbininkų Industrinė Unija išvedė čia į streiką penkių laivų darbininkus. Reikalauja sugrąžinimo 1929 metų algų skalės.

Šiandien Visuotinas Streikas Kuboje

HAVANA. — Šiandien, kovo 12 d., Kuboje prasideda darbininkų visuotinas streikas prieš reakcinę Mendieto valdžią. Prie telefonų darbininkų pastatyti ginkluoti kareiviai, kurie priverčia juos dirbti.

Valdžia išleido patvarkymą, kad visos unijos, kurios neklausys valdžios nestreikuoti, tuojaus bus uždarytos, užgniaužtos.

UŽMUŠĖ 15 VALDININKŲ

MEXICO CITY, Meksika. — Pranešama, kad laike įvesdinimo miesto tarybos Zirahuatoj minia žmonių užpuolė valdininkus ir penkioliką jų užmušė.

Eksplozija Submarine Sužeidė 11 Žmonių

SAN DIEGO, Calif. — Už šimto mylių nuo čia Jungtinių Valstijų povandeninėje valtyje (submarine) įvyko gazo eksplozija. Sužeista vienuolika jūrininkų. Keturi iš jų sužeisti pavojingai. Bet valtis pati nenuskendo.

Chicagoj Demonstracija

CHICAGO, Ill. — Kovo 17 d. Chicagos darbininkai laikys demonstraciją už paliuosavimą draugo Thaelmann, Vokietijos Komunistų Partijos vado. Demonstracija įvyks Washington aikštėje.

Apvogė Banką

WHITESBORO, Texas. Kovo 9 d. vienas plėšikas užpuolė National banką ir pasigrobė $13,500.

Išmetė 1,200 Darbinin.

CHICAGO, Ill— Valdžia atstatė iš darbo 1,200 paštos darbininkų, kurie dirbo kaipo "pavaduotojai." Jų darbą suveržia ant reguliarių darbininkų, prailgindami jų laiškų nešiojimo kelionę, priversdami darbininkus skubintis.

APSIVEDĖ IR NUSIŽUDĖ

PECATONICA, Ill.—Už 24 valandų po apsivedimo nusišovė R. T. Holcomb ir jo žmona. Peršauti per širdį. Paliktam rašte sako, kad jie myli vienas kitą, bet gyventi negalima del svieto kalbų. Mat, ji buvo ženota su naujo vyro broliu. Už 15 minučių po persiskyrimo apsivedė.

KOMUNISTŲ PARTIJA ŠAUKIA CHICAGOS DARBININKUS Į BENDRĄ FRONTĄ UŽ DARBUS, UŽ BEDARBIŲ APDRAUDĄ

CHICAGO, Ill. — Komunistų Partijos Distrikto komitetas išleido pareiškimą delei bendro fronto bedarbės reikalais. Komunistai sveikina pirmus žingsnius prie bendro veikimo, kurie jau tapo padaryti. Net ir Amerikos Darbo Federacijos Chicagos organizacija užgyrė bendrą frontą.

Iš antros pusės, Komunistų Partija sako, kad jinai pasilieka sau teisę kritikuoti tuos, kurie kaip nors bandytų laužyti bendrą frontą bei jį sabotažuoti.

Toliaus mūsų partija ragina darbininkus dirbtuvėse ir unijose tuoj us organizuoti bendro fronto komitetus. Reikia, kad į kovą būtų įtraukta ne tik organizacijų viršūnės, bet ypatingai apačios, darbininkų masės.

Bendras frontas sudaromas sekamais punktais:

1. Už tęsimą CWA darbų.
2. Darbas arba finansinė pašalpa visiems bedarbiams, pavieniams taip pat.
3. Už bedarbių apdraudą.
4. Prieš rasinę diskriminaciją.

NEI ARMIJA, NEI ŠAUTUVAI NESULAIKYS MAINIERIŲ NUO STREIKO

BIRMINGHAM, Ala. — Jau aštuoni tūkstančiai mainierių streikuoja Walker paviete. Dar dvidešimt tūkstančių yra nubalsavę streikuoti. Streikuojanti darbininkai siuntinėja delegacijas į dirbančias kasyklas, kad išvedus visus mainierius į kovos lauką.

Tai yra Alabamos mainierių sukilimas prieš United Mine Workers unijos reakcinius vadus ir prieš Roosevelto NRA. Valdžia jau pasiuntė tris kompanijas kareivių streiko laužymui. Kareiviai ginkluoti kulkasvaidžiais, šautuvais, štikais ir gazinėmis bombomis. Tai Roosevelto valdžios atsakymas mainieriams, kurie reikalauja unijos pripažinimo ir algų pakėlimo.

ŽINIOS IŠ SOVIETŲ SĄJUNGOS

Maskvoje numirė senas bolševikas drg. S. P. Podjačev. Jis jau buvo suaugęs žmogus revoliucijos metu, bet su pajaunėjusia energija stojo jos priešakin. Podjačev buvo rašytojas. Jo raštų yra dvylika tomų — apysakų ir vaizdelių.

19 d. vasario, Maskvoje, mirė bolševikas organizatorius draugas A. M. Šteingard. Jis 14 metų būdamas, dirbdamas spaustuvėje, jau stojo į revoliucinių darbininkų eiles. Bolševikų Partijos narys nuo 1913 metų. Smarkiai veikė revoliucijos metu. Gimęs 1887 metais Odesoje.

Jau galutinai užtvirtintas planas budavojimo Sovietų Palociaus, kuriame bus Sovietų Sąjungos centralinė valdžia. Tai bus didžiausias ir augščiausias namas visame pasaulyje. Ant namo viršaus bus Lenino stovyla, kuri bus 296 pėdų augščio. Namas iki stovylos viršaus turės 1,312 pėdų. Jame bus viena svetainė, kurioj sutilps 20,000 žmonių, kita 6,000 ir kelios mažesnės.

Leningrade pradėjo veikti didžiausia pasaulyje pieninyčia. Kada ji bus pilnai įrengta, tai į parą laiko perdirbs 432 tonu pieno.

Podolske pradėjo budavoti didelį fabriką, kuriame bus taisomi tavoriniai vagonai. Į metus laiko jame bus pataisoma 6,000 vagonų.

Batume baigia budavoti asfalto gaminimo fabriką. Jis dar šiais metais pagamins 47,000 tonų asfalto (kelių tęsimo smalos).

Stalinogorskas, chemijos kombinatas, šį pavasarį pasėliams suteiks 5,000 tonų chemikalių trąšų. Jo produkcija nuolatos auga.

Nuteisė Mirtin

LOS ANGELES, Calif.—Džiūrė nuteisė mirtin Harry Brooks, kuris kaltinamas pavogime ir kankinime tūlo Henry Bodkin.

Mainieriai Nubalsavo Eiti į Streiką

SO. BRONSVILLE, Pa. —United Mine Workers of America lokalas 2230 nubalsavo streikuoti, jeigu kompanija neišpildys mainierių reikalavimo.

(Daugiau žinių 5 pusl.)

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY
The Laisvė Inc.
every day, except Sunday.
46 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, NEW YORK

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$5.50
Brooklyn, N. Y., per year	$7.50
Foreign countries, per year	$7.50
Canada and Brazil, per year	$5.50
United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., six months	$4.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

"Valstybės ir Tautos Gynimo" Įstatymai

Šiame "Laisvės" numeryj draugai skaitytojai pamatys nesenai Smetonos ir Tubelio išleistus nepaprastus "valstybės ir tautos gynimo" įstatymus. Talpiname juos tam, kad skaitytojai turėtų visapusių žinių apie tuos žabangus, kuriuos fašistai taiko Lietuvos liaudžiai, ypačiai Lietuvos darbininkų veikėjams, revoliuciniams Lietuvos darbininkams, komunistams ir jų prijautėjams.

Sulyg šiais įstatymais, fašistų valdžia bile kada ir bile jai nepatinkamą asmenį gali suareštuoti, kalinti ir kišti į kalėjimus. Imkim pirmąjį paragrafą. Ką reiškia "Kas įžeidžia ar niekina lietuvių tautą arba Lietuvos valstybę..."? Arba ką reiškia antras ir trečias ("Kas slopina ar silpnina Lietuvos piliečių valstybinę ištikimybę, jų valstybinį vieningumą") punktai? Sulyg jais kiekvienas asmuo, pareiškęs abejojimą apie lietuviškus didvyrius, "tautos vadus", bei pasakęs žodį kitą prieš fašistinius valdininkus, gali būti priskaitytas prie "tautos žeminimo" ir valstybės įžeidimo arba "valstybinio vieningumo" ardymo. Na, ir tuomet jam kalėjimas, katorga!

Žodžiu, beveik kiekvienas šitų įstatymų punktas, gali būti pritaikytas ypačiai prie bile veiklesnio darbininko, veikiančio profsąjungose, bandančio streikuoti, drįstančio pasakyti žodį prieš fašistų valdžią ir valdininkus.

Aišku, pirm šitų įstatymų paskelbimo Lietuvoje darbininkai neturėjo laisvės streikuoti, organizuotis, susirinkti, leisti savo spaudą. Juos varžė karo stovio dekretai ir kitoki fašistiniai padavadijimai su policijanto buože ir žvalgybininko revolveriu. Dabargi Smetona išleido oficialius įstatymus ir sulyg jais bandys stelbti kiekvieną revoliucinių darbininkų pasijudinimą.

Darbininkų judėjimo pakairėjimas ir kovingėjimas Lietuvoj ir kituose kraštuose purto Kauno despotus. Vis tebesitęsiąs ekonominis krizis, tebeauganti bedarbė, tebesiplečiąs tolydžio plačiųjų darbo masių skurdas ir vargas dar labiau verčia darbininkus streikuoti, kovoti už išsilaikymą, už duoną ir pastogę, už didesnes algas ir podraug prieš fašistinę tvarką.

Sovietų Sąjungos darbo žmonių padėties gerėjimas ir pasekmingas socializmo statymas, be abejo, yra nepaprastu įkvėpėju Lietuvos darbo žmonėms, kaip ir visų kraštų darbininkams. Tas viskas drebina Lietuvos fabrikantus, buožes ir visą buržuaziją. Štai, kodel jie matė reikalo išleisti tuos "valstybės ir tautos gynimo įstatymus."

Bet tuo fašizmas nepapenės alkanų masių. Tuo nesulaikys darbininkų judėjimo, vadovaujamo Lietuvos Komunistų Partijos!

"Evoliucijos ir Kultūros" Keliu

Liaudininkų "Žinios" ir kunigų "Rytas" susiginčijo del Austrijos įvykių. Kunigų laikraštis primeta Austrijos socialistų lyderiui Ottui Baueriui radikališkumą, o "Žinios", atremdamos primetimą, šitaip posmuoja:

Baueris aiškiai pasisakė, kad soc. dem. partija yra evoliucinė partija, kuri *užgrobimo nepripažįsta.* Tai patvirtina darbais. Austrijos social. demok. į socialistinę santvarką ėjo kultūros keliu—kooperacija, namais—kolonijomis ir t. t. Jei jie būt norėję pagrobimo keliu, kaip daro bolševikai, siekdami diktatūros, jie tai būt padarę, kai turėjo savo rankose valdžią. Baueris kaip tiktai aiškiai ir kategoriškai pasisakė, kad socializmo jie sieks kultūros ir evoliucijos keliais.

Žinoma, "Žinios" teisingėsnės už "Rytą", nes Baueris ir Ko. tikrumoj stojo už 'kultūros ir evoliucijos" kelią priėjimui socializmo. Kitais žodžiais, Austrijos social-demokratijos lyderiai, kaip ir Vokietijos ir kitų kraštų, teorizavo, kad socializmas ateisiąs "be kraujo praliejimo", įsigyvensiąs buržuazinėj tvarkoj. Jie taip teorizavo, nes jie socializmo bijojo ir bijosi. Social-demokratijos lyderiai šiuo tarpu, apskritai, yra patys turtingi ir jie darbininkiškos tvarkos bijo daug sykių labiau, negu fašistinės.

Tačiaus, Austrijos social-demokratų lyderiai, kad užbovinti darbininkus, jie dažnai plepėdavo ir apie spėkos pavartojimą, patys tam netikėdami.

Todel, kuomet Linz miesto darbininkai pranešė Baueriui, kad jie pradės ginkluotą kovą atrėmimui fašistų puolimų, tai Baueris kuoveikiausiai pasiuntė įsakymą liautis tai darius. Bet darbininkai socialistai jo nepaklausė ir pradėjo kovą. Tuomet Baueris paspruko į Čechoslovakiją.

Liaudininkų laikraštis džiaugiasi, kad Austrijos socialistai ėjo prie socializmo "kultūros ir evoliucijos keliu" ir smerkia komunistus, kurie stoja už nuvertimą buržuazijos pajėga ir įsteigimą proletariato diktatūros, kaipo pereinamojo laikotarpio iš kapitalizmo į socializmą. Dabar proga matyti tų dviejų nusistatymų vaisius: **Rusijoj darbininkai paklausė komunistų ir panaudojo jų metodas — ten šiandien statomas socializmas.** Vokietijoj ir Austrijoj didžiuma darbininkų klasės buvo įtakoj socialistų lyderių —ten šiandien siaučia juodasis fašizmas, kuris atėmė iš darbininkų viską, ką jie pokariniu laikotarpiu buvo išsikovoję!

Jau 9,000

Aną dien Berlyno fašistiniai viešpačiai paskelbė, būk šiuo tarpu Vokietijos kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose randasi 8,000 darbininkų politinių kalinių. O šiomis dienomis Vokietijos slaptosios policijos viršininkas, Diels, užsienio spaudos korespondentams pasakė, kad esą 9,000 kalinių. Pasirodo, kad tiems ponams tūkstantis į šen ar ten yra beprasmis dalykas. Tas ir verčia kiekvieną manyti, kad tų kalinių Vokietijoj bus ne mažiau 40,000, kaip tvirtina darbininkiški daviniai.

Diels nurodė, kad moterys kovotojos (kurių jis padavė kalėjimuose skaičių tiktai 200) smarkiai veikia, nes daugelis jų, esą, buvę paleistą, bet prisieina ir vėl areštuoti ir kišti į kalėjimus. Milžiniška didžiuma politinių kalinių yra komunistai. Didžiuma suimtųjų socialistų jau paleista. Diels pripažino, kad Vokietijos Komunistų Partija pasilaiko slapta, nors tas ponas bandė pašiepti ją, sakydamas, kad tai "mažmožis", tai tiktai "kriminalinė problema."

Thaelmanno byla dar vis neparuošta, nors jau antri metai, kaip tasai Vokietijos darbininkų vadas, podraug su kitais tūkstančiais, tebesėdi kalėjime.

Fašistų žvalgybos vadas nurodė, kad jo žvalgyba turi teisę šauti kiekvieną kalinį, "bandantį pabėgti." Tuo pasiremdama, policija jau sušaudė eilę geriausių Vokietijos proletariato vadų. Tuo būdu ji veikiausiai bandys nušauti ir d. Thaelmanną.

Tiktai stiprus ir vieningas proletariato balsas privers Hitlerio budelius liautis žudžius geriausius Vokietijos darbininkų klasės reikalų gynėjus.

ĮDOMUMAI

Visatos Paslapčių Parodytojas

Menką supratimą žmonės teturėtų apie begalinį visatos dydį, jeigu nebūtų teleskopų; nesant teleskopų, jie taip sakant, tik sau po nosia tematytų. O dabar, sakysime, per Mount Wilson teleskopą astronomai tėmija taip tolimas žvaigždes, kad reikėtų 300 milionų šviesos metų, iki spindulys nuo tokios žvaigždės atšautų ant žemės. Šviesa gi keliauja su 186,324 amerikoniškų mylių smarkumu per sekundą. Tą skaitlinę padaugindami 86,400 sykių (nes tiek yra sekundų paroje), surastumėm, kokį milžinišką tolį šviesa nulekia tik per vieną dieną ir naktį.

Teleskopo Veidrodžio Pagaminimas—Ilgas Ekspertų Darbas

Bet tos rūšies didžiulių teleskopų dar ir dabar nedaug tėra. Kodel? Ogi todel, kad jų negalima ant greitųjų fabrikuose prikepti, nežiūrint kaip augštai ištobulintos mašinos. Stambaus naujoviško teleskopo pastatymas reikalauja keleto metų laiko ir brangiai atsieina. Be to, labai mažai tėra ir to darbo žinovų. Jų iki paskutinių kelerių metų visai nebuvo Jungtinėse Valstijose. Paties Mount Wilson teleskopo šimto colių pločio 'veidrodis" buvo pagamintas Paryžiuje. Pirmas didokas telesk. veidrodis—svarbiausia to instrumento dalis—buvo šioj šalyj padarytas tik 1928 m. Tai 69 colių pločio apskritas stiklas, kuris dabar tarnauja Perkins observatorijoj Delaware, Ohio. Jį beliejant, keturis kartus stiklas sutrūko, ir tik penktą sykį pavyko. Paskui praėjo devyni mėnesiai, kol jį palengvėle ataušino.

Keblus Tekinimas ir Šlipavimas

Bet nuliejimas tai ne viskas. Tokio stiklo ištekinimas gaubtai (įdubusiai) ir nušlipavimas užima dar metus iki dviejų metų laiko. Per dieną jį tekina bei šlipuoja tik 15 minučių išviso, nes bijo, kad nuo ilgesnio darbo jis neįkaistų; saugoja, kad stiklas negautų net sušilti nuo dirbančio prie jo žmogaus kūno. Mat, ir toks sušilimas gali iškreivinti stiklo paviršį, kuriam reikia begalinio tikrumo. Ne veltui Perkins observatorijos veidrodis lėšavo 50 tūkstančių dolerių, sverdamas 3,000 svarų.

Dabar Corninge, N. Y., nulietas ir vėdinamas pustrečio tono stiklas, turįs 80 col. pločio, skiriamas McDonald observatorijai, Texas valstijoj. Tai pačiai dirbtuvei jau duotas užsakymas nulieti 200 colių stiklą naujam Mount Wilson teleskopui. Iki jis bus galutinai užbaigtas, dar praeis keli metai. Naujasis Mt. Wilson teleskopas svers 1,600 tonų ir lėšuos 12 milionų dolerių. Su juom galima bus keturis syk tiek toliau įžiūrėt, negu su dabartiniu 100 colių stiklu.

Bet departmentinių sankrovų languose taipgi yra didelių stiklų, o kodel jie nėra taip brangūs ir kodel per juos ne daugiau tematai, kaip plika akia? ir ką tokio daro tie brangieji stiklai teleskopuose?

Teleskopo stiklas yra liejamas iš daug brangesnių, grynesnių medžiagų, nekaip langinis. Jis yra labai storas, reikalauja didelio vienodumo, nepaprastų jam pagaminti priemonių ir didelių darbo specialistų.

Kaip jau minėta, naujoviško teleskopo "veidrodis" —stiklas yra įgaubtas. Per patį vidurį yra skylė išgręžta. Gaubtas veidrodis surenka, sukaupia žvaigždžių, planetų bei mėnulių šviesą ir vidun ją atspindi per tą skylę ant kito mažesnio veidrodžio; o mažesnysis veidrodis perleidžia šią žvaigždžių šviesą ant žiūrono, per kurį tėmytojas žiūri. Bet dažnai žvaigždės būna fotografuojamos. Tuomet vietoj žiūrono įstato fotografinę kamerą.

Per būsimąjį naują Mount Wilson observatorijos teleskopą žiūrint, žmogus matys 2 milionu kartų toliau, negu plika akia. Bet ir tuom mokslininkai nežada pasitenkinti. Jie yra padarę jau eilę bandymų išradimui vadinamo "elektroniško" teleskopo, per kurį galima būtų dar milionus sykių toliau ir plačiau studijuot visatą, negu per tobuliausius šiaip teleskopus.

Taip astronomijos mokslas su istobulintais teleskopais begaliniai praskleidžia žmogui žinotinos visatos ribas. Bet be naujoviškos pramonės technikos nebūtų įmanomi ir tie stebėtini teleskopai.

D. K.

Organizuotų Balsai Preso Klausimu

Presas jau šiandien dirba. Jis spausdina Massachusetts valstijos organizacijų "Laisvės" naudai rengiamo pikniko tikietukus. Piknikas įvyks 4 d. liepos-July, 1934, Maynard, Mass. Tų tikietukų bus 20,000.

Antras didelis darbas, kurį presas tuojau darys, yra Lietuvių Darbininkų Susivienijimo m o k e s č i ų knygelės viršeliai—5,000.

Štai ką sako draugai iš toliau:

Rochester, N. Y., $100 "Laisvės" Preso Fondan

"Čia rasite čekį vertės $93.00 ir vardus aukotojų. Renkame aukas ir toliau iki dapildysime šimtinę.

"Kovo 6 d. buvo sušauktas susirinkimas Sovietų Aukso Bonų pirkėjų, biznierių, "Laisvės" skaitytojų ir simpatikų. Kalbėjo dd. Mikitas ir Černauskas, nurodinėdami, kaip saugūs įdėliai Sovietų aukso bonuose ir gavimą augštų nuošimčių. Tas viskas buvo pasiekta pasidėkavojant "Laisvei", kuri rašė, ir jos vedėjams, o labiausiai drg. D. M. Šolomskui. Taigi, šiandien rochesteriečiai turi padėti "Laisvei." Pasekmės, pačiame susirinkime surinkta $55, nežiūrint, kad buvo ir nelabai skaitlingas. Pavieniais surinkta $38.00, iš viso $93.00. Rochesterio draugai suprato ir atliko savo pareigas. ALDLD 50 kp. išrinkta komisija, **L. Bekešienė, J. Mikitas** ir **B. Černauskas.**"

Sulig komisijos pranešimu, draugai aukojo sekamai: Po $10.00—**A.** ir **L. Bekešiai, J.** ir **H. Mikitai, B.** ir **R. Černauskai, J.** ir **V. Renkevičiai.** Po $5.00— **V.** ir **E. Lekavičiai, P. Čeraškai, Jonas** ir **E. Stančikai, M. Budris, J.** ir **L. Totorai, Benas** ir **E. Duobai, Barzdaičiai, J. Price** (Pyragiai). (Barzdaičiai prižadėjo duoti kitą penkinę vėliau). Po $3.00—**J. Karnauskai, Bertha Adams.** (Karnauskai duos du doleriu vėliau). Draugas **Simpatikas.** Po $1.00—**P. Žirgulis, J. Bullis, L. Vaikšnoras** ir **Draugas X.**"

Balsas iš Baltimore, Md.

"Gerb. "Laisvės" Administracija: Šiame laiške rasite money orderį ant $17.00, tai yra auka del dienraščio "Laisvės" preso nuo draugų baltimoriečių. **Iš ALDLD 25-tos kuopos** iždo paskyrėm $5.00 ir draugai suaukojo virš minėtos kuopos susirinkime, atsibuvusiame 5 d. kovo, $12.00. Čia surašas draugų: **E. Stankevičienė, A. Vitkus, K. Mikolaitis, V. Stankevičius, J. Stanys, O. Kučauskaitė, S. Vaitkus, V. Mikuckienė, J. Balsys, M. Seimys, V. Kučauskas** po $1.00; **J. Šumskis**—25c, smulkių surinkta —75c. Viso $17.00. Draugiškai, **J. Stanys,** Baltimore, Md."

Rašo Draugai iš Hudson, Mass.:

"**ALDLD** 103 kuopos laikytame susirinkime 6 d. kovo buvo įnešta per draugus ir drauges paaukoti iš kuopos iždo dienraščio "Laisvės" naujo preso fondan $3.00. Prisiunčiame per iždininkę **M. Orlauskienę.**"

Skamba ir Bridgeport, Conn.

"Gerbiama 'Laisvės' Redakcija: Šiame laiške rasite money orderį vertės $5.10. Tai bus $2.10 už atspausdinimą apgarsinimų LDS 74-tos kuopos, o likusius $3.00 aukuojam del naujo preso. Aukojo šie draugai: **J. Jasiūnas**—$1.00, **J. Valaska**—$1.00 ir **A. Katinas**—$1.00. Draugiškai, **A. Katinas.**"

Pluokštą laiškų dar turime ant rankų, kurie tilps vėlesniuose "Laisvės" leidi-

(Tąsa 4 puslp.)

DARBININKŲ SVEIKATA

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
371 Lake St., Newark, N. J.
Telephone: Humboldt 2-7964

Nutukimas. Nuospaudos

Ir aš čia paduosių klausimą. Aš esu vyras 5 pėdų ir 10 colių aukščio ir sveriu arti dviejų šimtų svarų. Ir, žinoma, aš neturiu tiek aukščio, kad reikėtų svert du šimtu svarų. Aš pirmiau svardavau 175 svarus, tai pripažįstų, kad aš buvau tada lengvesnis ir sveikesnis. Dabar pasidariau daug tingesnis. Vakarais nenoriu ilgiau būt, kaip aštuonios, be miego. Tai, sulaukęs aštuntos, ir einu gult ir miegu iki septynių ryto. Ir labai didelis prakaitavimas mane vargina. Netik kad miegodamas labai kaistu, bet ir prie darbo, jei kiek sunkiau, tai kaip iš vandenio būnu išlindęs. Ir, kuomet pasilenkęs kiek sunkiau keliu į viršų, tai net galvoj, kaip su kūjum, tranko. Beveik kuo nenušlyju nuo kojų ir net akyse šviesa pasikeičia kitaip.

Ir kitas dalykas tai mane vargina: tai kornai. Jau daug laiko, kaip aš juos turiu ir nepajėgiu išgydyt. Visokių vaistų perku iš vaistinės ir nieko negelbsti. Atsakykite per "Laisvę".

Atsakymas

Taip, Drauge, Jūs apysunkis. Perdaug svorio nuolat su savim nešioti sunkiai atseina visam organizmui. Daugiau esti darbo širdžiai, inkstams, liaukoms.

Tai Jūs vely imkite ir **po truputį** suliesėkite. Nestaigiai, bet per keletą mėnesių lengvai galėtute numesti 20-30 svarų.

Jūsų atsitikime, matyt, nebetaip gerai veikia **skydinė liauka,** pailgoji kaklo liauka, tiroidinė. Žmogus pasidaro tada snudus, mieguistas, sunkus. Ta liauka nepajėgia atatinkamai perdegint, neitralizuoti nudėvėtų, nuovargio medžiagų, tai žmogų ir slogina miegas. Būsite budresnis ir lengvesnis, kai mažiau sversite, ir kai vartosite **tiroidinės liaukos** preparato.

Parsineškite iš vaistinės "Thyroid tablets, gr. 1, No. 100." Imkite pirmą savaitę po vieną tabletėlę rytais. Antrą savaitę imkite po vieną prieš pusryčius ir po vieną prieš vakarienę, tai po dvi kas diena. Trečią savaitę imkite po vieną prieš valgymą, tai po tris kas diena. Ketvirtą savaitę—po vieną prieš valgymą ir ant nakties, tai po keturias kas diena. O paskui, penktą savaitę vėl atgal grįžkite, kaip ir pirmą: imkite tik po vieną prieš pusryčius. Sekamą savaitę po dvi kas dieną, trečią—po tris ir tt. perijodiškai.

Mažiau valgykite miltinių, krakmolinių ir saldžių daiktų, taip gi riebalų. Valgykite sočiai daržovių, vaisių, kiaušinių, žuvų, mėsos, bet ir šių neperdaug, nekimštinai.

Sumažės tas prakaitavimas, kraujo slėgimas pasidarys žemesnis, nemuš taip į galvą.

Su tais Jūsų kornais nuospaudomis netaip jau keblu. Parsineškite iš vaistinės:

"Salicylic acid, 1 drachm; flexible collodion, 1 ounce."

Tepkite tuos vištakius, tas nuospaudas šituo mišiniu kas vakaras, gal porą savaičių, kol jos nusilups. Jeigu kuri nuospauda da nevisai nusilupo, tai ir vėl tepkite kartą kas vakaras. Aptepkite—ir tegul nudžiūsta. Aprišti, aptvarstyti nereikia.

Darbininkė ir Šeimininkė

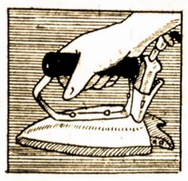

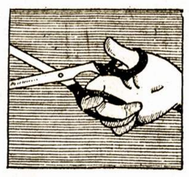

M. Irchan *Vertė—Eugenija.*

Protokolas

(Vaizdelis iš lenkų fašistų šeimininkavimo Ukrainoje.)

Jokis laikraštis neraportavo šio incidento. Niekuomet jokis laikraštis nerašys apie tai. "Tyla" yra dienos įsakymu. Juk prestižas lenkų armijos negali būti sukoneveiktas bepročių. Tačiaus rudens vėjai atpūtė lengvutėlį šnibždėjimą į Vakarinę Ukrainą, iš kaimuko į kaimelį, iš barako į baraką...

Vergunas iš 9-to Lenkų Bataliono pastatė mašininę kanuolę ant kaimo knygyno stogo. Užpakalyje Verguno stovėjo seržantas Zubik ir eilinis Jaskulski, o priešais jį visas kaimas, apsirengęs lyg šventadienį, bet tylus, neatlaidus ir piktas.

Tai buvo paprasta diena saavitėje, bet kaimiečiai pasipuošė, kaip sekmadienį. Vyrai be kepurių, su ženklais sumušimų ir žaizdom ant veidų; nekurie jų turėjo apraišiotas galvas ir rankas.

Kas buvo blogiausio--praėjo, bet ašaros vis dar laikėsi moterų akyse, jos buvo raudonos ir ištinę. Baudžiamoji ekspedicija ilsėjosi iš po sunkios dienos. Ne juokas juk malšinti šį "brudą" su bizūnais ir šautuvų drūtgaliais! Nekuriems prisiėjo net šimtą įkirtimų duoti ir buvo sunkus darbas sunaikinti, sudeginti, mokyklą, knygyną ir kaimo kooperatyvą iki žemei. Ir dar vis tie "utėliuoti bjaurybės" atsisakė mokėti uždėtus jiems mokesčius. Kapitonas buvo priverstas partraukti net kelias mašinines kanuoles ir liepti sudeginti keletą namelių, kad juos numalšinti.

"Tu gali išmokinti užsispyrusį arklį tik marinant jį badu,"—kapitonas argumentavo. Ir todel jis paliepė, kad visi grūdai ir miltai būtų suvežti ir išpilti ant pleciaus priešais miestelio rotušę.

Valstiečiai, atrodydami lyg paskendę miege, nešė savo taupinius ir po akių kapitono pylė viską į vieną krūvą. Raginami šautuvų smūgiais jie trempė ir mynė miltus ir grūdus po kojų pakol viskas susimaišė su žeme. Taip, galima išmokinti užsispyrusį arklį marinant jį badu.

Tada atėjo kapitono sekantis įsakymas:

Protokolas turi būti surašytas. Įstatymai reikalauja protokolo. Visas kaimas privalo susirinkti ant aikštės, šventadieniniuose rūbuose, kad pasirašius po protokolu ir atsisveikinus su oficieriais ir kareiviais.

Ir įsakymas tapo išpildytas. Suvargę ir sužeisti kaimečiai skubino į aikštę lyg ant parodos. Kaliniai pasiliko surišti prie oficierių arklių. Tik jie buvo senuose drabužiuose ir kraujas varvėjo iš jų žaizdų.

Mirtina tyla viešpatavo aikštėj. Jūra išblyškusių veidų, persuktų nuo skausmų, padengtų žaizdomis ir sumušimo ženklais. Šimtai akių atsukta į laiptus, ant kurių stovėjo oficieriai, žvilgančiose uniformose, puošni ir arogantiški. Tos akys išreiškė karčią neapykantą ir begalinę rūstybę. Lūpos buvo kietai sučiauptos.

O moterų akys raudonos ir sutinę. Jų ašaros išdžiūvo, bet baisus skausmai padarė jų akių baltumas krauju pasriuvusiom.

Ir jaunos mergaitės. Baisenybės praeitos nakties užšalo jųjų akyse. Jose išskaitoma baisi skriauda ir desperacija, bet ne gėda. Kiekviena iš jų buvo išžaginta, visas kaimas žino, kaip ir jos pačios, kaip jąsias mušė šautuvų drūtgaliais. Jie visi žino, kad vyrai ir moterys buvo mušami per nuogą kūną pakol kraujas pasipylė.

Ir kūdikiai. Jų akutės yra visur; tyli, sutinusi krūva. Tiek daug tų akučių, mažyčių, juodų, pilkų ir mėlynų! Vaikučių akyse paprastai atspindi gyvenimas, bet dabar jos rimtos, kietos nusistatę. Iš po šviesių antakių jie žiūri į mašininę kanuolę. Jų akyse dega neapykanta milionų, kuri kokią dieną virs į liepsną. Jokia mokykla taip greit nesugebės padaryti iš jaunosios gentkartės kovingus revoliucionierius kaip tokia viena ekspedicija Pilsudskio fašistinės diktatūros.

Ir mirtina tyla aikštėje, nors šimtai žmonių laukia ko tai, pasipuošę šventadieniais.

Eilinis kareivis Vergun mato visą tą, nors jo akys yra krauju pasriuvę, bet ne nuo šautuvo smūgių. Karštis dega jame, ir jis abejoja ar viskas tas yra realybė ar sapnas. Jis matė ir girdėjo tiek daug per pereitą keletą dienų, kaip tai gali būti, kad jis dar neapkurto? Kaip tai yra, kad jis neapako? Jo darbas yra labai paprastas; gulėti ant stogo prie mašinės kanuolės ir laukti įsakymo. Bet jis tiek daug girdėjo, tiek daug matė!

O, kad jam nereikėtų daugiau bežiūrėti į kaimą, kad nebūtų visai į ką žiūrėti, kad nebūtų ko klausytis! Oh, kada tas viskas užsibaigs? Ir ar visur ir kituose kaimuose tas pats atkartojama? Ar galima, kad visos kariuomenės yra panašios šiai, taip kraugeringos ir nemielaširdingos? Jis matė, kaip po komanda oficierių jo draugai suėmė kaimo mergaites, kaip kokius kopūstus ant turgaus. O juk tie vyrai, tie patys vyrai turi savo seseris ir motinas Lenkijoj... Seserys ir motinos, pačios ir meilužės, kurios rašo jiems ir siunčia eiles ant ružavos popieros su karveliais...

Kareivis Vergunas uždarė akis ir pamatė prieš save draugą kulkasvaidininką Bernackį. Bernackio jau nėra—bet Vergunas mato jį, girdi jį, atsimena. Bernackis sakydavo: "Ateis laikas, kada mes atsuksime mūs kanuoles į oficierius. Tenais, rytuose stovi kita armija, prieš kurią mes prisirengę. Bet nepamirškt, kad jie yra mūsų žmonės, valstiečiai ir darbininkai taip kaip ir mes. Mes būsime pasiųsti, kad atėmus iš jų laisvę ir davūs mūsų ponams naujas žemes, naujus turtus. *Tada tu ir aš ir tūkstančiai kitų turėsime atsukti mūsų kanuoles link tų, kurie mus varo skersti mūsų draugus, piliečius laisvos Sovietų Sąjungos.*"

Bernackis kalbėjo dar daugiau, bet Vergunas nepajėgė suprasti visko. Jis tik atsiminė svarbiausią dalį kalbos, bet netikėjo tam, nemąstė apie tai. Jis visuomet buvo perdaug tykus, perdaug bailus, perdaug bailus, perdaug nustelbtas, išaugintas kaip kad jis buvo, turčiu tarnystėj... Bet kažin kodel Bernackis jam buvo labai brangus. Buvo tam tikras supratimas tarpe jųjų. Dabar Bernackio nebėra. Jis numirė, sakė leitenantas Svistėl:

"Bernackis nebus paskutinis komunistinis šuo, kuris įgaus cholerą." Vergunas prisimena tą baisia naktį. Jis miegojo barakuose ir jie jį prikėlė įspyrimu į krūtinę. Jis pamatė virš savęs raudoną veidą seržanto Zubiko.

"Klausyk, kelkis, turėsime čia šokius."

Vergunas iššoko iš lovos, nes Zubikas nebuvo pratęs savo kalbą atkartoti.

(Pabaiga kitame "D. ir Š." Skyriuje)

užpuolimo pavojus iš kapitalistų pusės negręsia. Mes, darbininkai, turime budėti ir visuomet pasisakyti už gynimą Sovietų Sąjungos; kad sustiprinti savo spėkas, visi turime bendrai dirbti ir būtinai stoti į Komunistų Partiją. Komunistų Partija viena yra partija, kuri susideda iš darbininkų ir gina jų reikalus. Tiktai laikantis jos vadovybės, galima atsiekti mūsų tikslą ir kovos laimėti!

Dabartiniai įvykiai Paryžiuje ir Austrijoje parodė, kaip socialdemokratų partijos vadai pardavikiškai suklaidino darbininkus ir paplukdė juos kraujuose. Žuvo ant barikadų, moterų ir vyrų, geriausi kovotojai už darbo klasės reikalus. Dollfusso valdžia, laimėjusi kovą, keršys darbininkams ir griebsis baisiausio teroro prieš žymesnius kovotojus, vienus iššudys, kitus sukimš į kalėjimus ir kankins, kol darbininkai susiorganizavę atidarys kalėjimų duris.

Šį kartą darbininkų sukilimą nuslopino. Bet darbininkų revoliucinio judėjimo niekas negali sunaikinti. Vietoje žuvusių kovotojų, tukstančiai naujų stos ir organizuosis slaptai į Komunistų Partiją, kad prisirengti prie galutinos kovos.

O tas laikas jau artinasi, kada viso pasaulio darbininkai susipras ir nutrenks nuo savo sprando pavergėjus. Mūsų laimėjimai neš vaisius ne tik mums, bet ir ateičiai, jaunajai kartai.

Didžiausis palikimas ateities kartai, tai nuvertimas kapitalistų klasės ir įvedimas visame pasaulyje Sovietų tvarkos. Kad tą viską įvykinus, reikia darbininkams ir darbininkėms stoti į Komunistų Partiją!

Visi darbininkai už gynimą Sovietų Sąjungos!

Visi su Komunistų Partija!

Tik po raudona vėliava laimėsime kovą!

H. Ž—nė.

Pakvietimas Draugės Grįžti prie Veikimo

Draugei Monkienei išreiškiu giliausią simpatiją jos šioje nuliudimo valandoje. Taipgi ir draugai reiškia jai simpatiją tų draugijų, kuriose jinai veikė sykiu su kitais draugai.

Draugė Monkienė turi savo gyvenime pergyventi sunkias valandas, nes nelaimė (mirtis) atėmė jos mylimą gyvenimo draugą ir dar prie to ir sesutė veik tuo pačiu laiku mirė Lietuvoj.

Reiškiame simpatiją draugei. Bet sykiu patariame, kad del nelaimių sėdėti namie, užsidaryti ir liudėti, tai susipratę darbininkai neprivalo.

Gerai šioje vietoje pasako Julius Janonis savo eilėse, sakydamas, kad nereikia verkti prie mirusių kapo, bet stoti darban į kovotojų eiles. Todel kviečiu draugę Monkienę grįžti prie susipratusių darbininkų, dirbti organizacijose ir kovoti iki pergalės. Neliudėkime, bet veikime, dirbkime. Tame darbe mes rasime ir ramumą.

Čia mes veikiame su milionais kitų darbininkų, o jie veikia su mumis. Todel ir draugei geriausia vėl pradėti ateiti prie mūsų organizacijų ir veikimo.

M. Burauskienė.

Kūdikių Priežiūra

Motinos turėtų pratinti savo vaikus nuo pat kūdikystės maitintis laiku, pratinti, kad jie valgytų įvairių daržovių. Daug galima girdėti motinas kalbant, jog jų vaikai nemyli valgyti vienokio ar kitokio maisto, žinoma labiausiai daržovių, na ir kodel jie nemyli? Todel kad jie nebuvo pratinami iš pat mažens. Be to, kitos motinos skundžiasi: "Aš taip norėčiau, kad mano vaikai valgytų tokį maistą, kuris jų sveikatai būt naudingas, kaip va daržovės ir kitą vertesnį maistą, bet jie nemyli ir viskas, tad jeigu sau verdame daržovių vakarienę tai vaikams prisiena ką kitą virti, nes kitaip jie liktų nevalgę." Matome kur yra klaida tokių motinų, nes tik tokiu būdu ir sugadina kūdikius, kada leidžiama vaikams patiems pasirinkti maistą pagal jų skonį. Tėvai patys valgo daržoves ir kitą vertesnį maistą, o vaikams taisoma koki nors blyneliai, taukuose keptos bulvės, įvairūs pudingai, keikai ir tt. Motinos turėtų atminti, kad nei vienas kūdikis niekados negali sau pasiskirt maistą, kol jis nėra pilnų metų, nes jis neturi supratimo apie maisto vertę. Kūdikis tik tiek gali žinoti kuris maistas jo supratimu turi geresnį skonį tai ir viskas, o apie jo vertę jam nežinoma ir nesvarbu. Čia jau tėvų priedermė disciplinuoti savo vaikus tame klausime.

Taipgi kitas blogas dalykas yra—didžiuma darbininkų kūdikių nepratinami laiku miegoti. Tas labai blogas daiktas, jeigu tėvai vakarais neina gulti iki 11-12 val. Taip tankiausia ir vaikai sykiu su tėvais riogso.

Turčių kūdikiai, kas liečia jų sveikatos, yra labai gerai disciplinuoti. Jų kūdikiai valgo tokį maistą, kuris jų sveikatai labiausia reikalingas. Kūdikiai nei nerūgoja, jog turi valgyti spinačius, morkas, burokų lapus ir tt. Arba, kad jie turi eiti anksti gulti. Jie su tuom pilnai sutinka, kadangi jie iš pat kūdikystės dienų yra prie to pripratinti.

Darbininkai to negali savo kūdikiams duoti, nes tankiai motina yra priversta palikti kūdikius gatvės globai. Darbininkų kūdikiai džiaugtųsi gavę geresnį kąsnelį duonos, arba kad pakeitus jų suplyšusius drabužius geresniais, bet tėvų kišenius neleidžia tą padaryti. Štai, kokia skaudi neteisybė: vienoj pusėj, turčių vaikai visu kuom aprūpinami, o kitoje pusėje—dar nuo mažens jau jie yra priversti kentėti, nes darbininkų vaikai.

Kas kita yra Sovietų Sąjungoje. Ten nelygybė panaikinta ir kūdikiams yra teikiamas geriausias maistas ir geriausia priežiura. Kiekvienam darbininkui ir darbininkei turi būti aišku, kad kol bus kapitalistinė tvarka, tol nebus lygybės, tol bus darbininkų išnaudojimas ir jie jau nuo mažens pradeda tą vargą ir skurdą kęsti. Tat, draugės, stokime į darbininkų kovingas organizacijas ir kovokime už panaikinimą kapitalistinės tvarkos su jos visomis skriaudomis ir už įsteigimą darbininkų tvarkos.

M. B.

Berlynas, Vokietija. — Valdžia uždraudė rodyti Vokietijoje judžius "Katerina Didžioji," kur vadovaujančią rolę lošia žydė aktorka Elizabeth Bergner. Judžiai daryti Anglijoje.

Moterys, Vedybos ir Lytis

(Tąsa)

"Platinimas įvairių lytiniu klausimu minčių atrodo 'išsilavinimu,' net moksliška, bet tai yra nesąmonė, klaida. Įvairūs lytinio pobūdžio išvadžiojimai yra moderniška mada. Aš neužsitikiu lytinėms teorijoms straipsniuose, išvadžiojimuose, brošiūrose, ir tt., žodžiu, tos rūšies literatūrai, kuri buiniai klesti nešvarioj dirvoj buržuazinės visuomenės. Man atrodo, kad tos bujojančios lytinės teorijos, kurios didžiumoj yra vaizduotė ir tankiai gana palaida vaizduotė, iškyla iš asmeniško reikalo pateisinti asmeninį nenormalumą ar perdėjimą lytiniame gyvenime prieš buržuazinę moralybę ir išgauti jos pakantą. Toji maskuota godonė buržuazinei moralybei atrodo man taip jau grasi, kaip kad grabaliojimasis po lytinius dalykus. Nežiūrint kaip liuosas ir revoliucinis užsilaikymas būtų, jisai, tikrenybėje, tebėra gana buržuazinis. Tai yra, didžiumoje, intelektualų ir jiems artimiausių sluogsnių sakalėlis. Tam nėra vietos Partijoje, klasiniai sąmoningame, kovingame proletariate."

Aš pertraukiau čia, sakydama, kad lyties ir vedybų klausimai, buržuazinėje privatiškos nuosavybės visuomenėje, sudaro daug problemų, susikirtimų ir daug kentėjimų moterims iš visų visuomenės klasių ir sluogsnių. Karas ir jo pasekmės labai paaštrino prieštaravimus ir kęsmus moterims lytiniuose dalykuose, iškėlė švieson problemas, kurios pirmiau buvo nuo jų paslėptos. Prie to prisidėjo revoliucijos įtekmė. Senų jausmų ir minčių pasaulis pradėjo svyruoti. Seni draugijiniai ryšiai susinarplioja ir trūksta, tuomet yra palaikimai prie naujų taisyklių ryšiams tarp vyro ir moters. Žingeidavimasis tais klausimais rodo reikalą apšviestos ir naujos krypties. Tas taip pat nurodo priešinimąsi melui ir veidmaivybei buržuazinės visuomenės. Vedybų ir šeimynos formoms, jų is-

(Bus daugiau)

ŠEIMININKIŲ SKYRIUS

Šiomis dienomis gavome didžiausį pluoštą rašinių-patarimų į mūsų skyrių. Puiku, tik gaila, kad nepajėgsime visus ištisai patalpinti delei vietos stokos. Prisieina nekuriuos trumpinti, nekuriuos visai negalėsime dėti, nes panašūs į kitus, pirmiau gautus. Tikime, kad draugės ir draugai nesupyksite, jeigu jūsų raštas bus kiek sukoncentruotas arba ir visai netilps. Netalpinimas jūsų rašinio reikš tik vieną dalyką: kas nors pirma jūs parašė jau tuo klausimu. Tad bandykite parašyti kitu klausimu, nenustokite rašinėję.

Kelios savaitės atgal tulas draugas iš W. Virginijos klausė, kaip virti kopūstus. Gavome tiek daug patarimų tuo klausimu, kad visų jokiu būdu negalėsime panaudoti; tačiaus žemiau paduodame bent kelius skirtingus būdus.

Draugė A. Kontautienė pataria, kad nežiūrint, kiek mėsos dėsite, tai dar dėkite ir miltų. Reikia šaukštą tautų sušildyti ir į juos dėti miltų šaukštą. Maišyti šaukštu, kad nebūtų gruzeliukų ir kada bus rudi, supilti į kopūstus. Ši draugė prisiuntė dar keletą gerų patarimų, kaip marinuoti žuvį ir tt. Tilps neužilgo. Rašinėkite tankiai, drauge, nes mes jūsų raštą puikiai įskaitome.

Dvi draugės, Dzukė ir Cliff-saidietė, prisiuntė mums labai panašius patarimus kopūstų virimui. Atskirai jų nedėsime. Abidvi draugės pataria dėti kopūstuose taukinės (isnauja, užtrinas, ar kaip dar ten jį vadina). Tos draugės taipgi labai abejoja ar Dr. Kaškiaučius pavelys mums tą valgį vartoti. Mums irgi atrodo perriebu ir netaip jau lengva tam nabagui skilviui, bet draugės užtikrina, kad kopūstai būna gardūs. Draugė Dzūkė sako, kad atpjovus dėti gabalą tos taukinės ir lai verda kartu, o d. C. pataria, jeigu nėra taukinės (pakol ji įsisūrėja, užima 4-5 mėnesiai), tai reikia cibulius pakepinti ant taukų, dėti miltų ir parusvinus pilti į kopūstus.

Nors turime ant rankų patarimus kaip daryti taukinę, tačiaus mums abejotina, kad būtų sveikas maistas, todel susilaikome nuo talpinimo.

Draugė A. Ulsky, net iš Washington valstijos, prisiunčia mums skirtingą patarimą kopūstų virimui. Tai vokiškas būdas ir jie verdami net per 3 dienas.

Pati d-gė A. U. rašo, kad mes juoksimės iš jos to patarimo ir jai atrodė juokinga nuo pradžių, bet kada pabandė, tai surado, kad išeina puikūs kopūstai. Draugė rašo: "kopūstus dėti į puodą ir apapilti daug vandenio ir sudėti mėsą. Virti neilgai (nėra pasakoma kaip ilgai), atitraukti nuo pečiaus ant šaltesnės vietos ir lai šunta per naktį, ant rytojaus vėl užvirinti ir vėl lai šunta per dieną ir per naktį palikti. Nuo ryto vėl užvirinti ir lai šunta per dieną ir vakare jau galima valgyti. Labai yra skanūs ir pasidaro rusvi kopūstai ir skystimas. Kas tų kopūstų paragaus, visi virs per tris dienas."

Na, tai tiek apie kopūstus! Paskutinis patarimas mums atrodo ištikrųjų keistas. Klausimas ar ir mėsa verdama per visas 3 dienas? Su kopūstais užbaigėme ir prašome tuo klausimu daugiau nerašinėti, bet malonėkite patarti ką naujo.

AR GALITE PASISIŪTI ŠIĄ SUKNELĘ?

Suknelės forma numeris 1774 yra gaunama 14, 16, 18, 20, 32, 34,.36, 38, 40 ir 42 dydžio (size). Del 16 dydžio reikia trijų ir trijų ketvirtadalių (3¾) yardų 39 colių pločio audimo. Prie kiekvienos formos yra paveiksluotas siuvėjai pamokinimas (anglų kalboje).

Atsiųskite penkiolika centų (15c) pinigais ar stampomis (pageidaujama pinigais), už šią Anne Adams formą. Parašykite aiškiai vardą, antrašą ir formos numerį. Būtinai pažymėkite dydį.

Siųskite užsakymus sekamai: **Daily Worker Pattern Department, 243 West 17th Street, New York City.** (Rašykite angliškai, o negalintieji angliškai rašyti siųskite į "Laisvę," mes perduosime.)

Mūsų Pareiga

Šiuomi laiku eina vajus gavimui naujų narių į Komunistų Partiją. ALDLD nariai—narės, mūsų visų pareiga stoti į Komunistų Partiją ir stengtis kviesti kitų pažiūrų darbininkus, kalbinti ir aiškinti klasių kovos reikšmę.

Kapitalistinis pasaulis šiandieną prigyveno didžiausio krizio laikotarpį. Tokiu būdu išnaudotojai kapitalistai priversti griebtis visokių priemonių, kad palaikyti darbininkus priespaudoj ir neduoti jiems organizuotis prieš fašizmą. Buržuazinė klasė visur rengia dirvą fašizmui, kad ilgiau palaikius išnaudojimo sistemą. Buržuazija žino, kad darbininkų klasei susiorganizavus, bus spėka, kuri nušluos kapitalizmą.

Šiandien buržuazijai aišku, kad ji, kaipo klasė, vargiai atsilaikys prieš darbininkus, jei jie bus susiorganizavę į masinę ir disciplinuotą Komunistų Partiją.

Mašinerijos išvystymas ir lenktynės yra tokiame laipsnyje, kad vienos šalies buržuazija rinkoje negali atsilaikyti prieš kitos šalies buržuaziją. Vienas jų kelias—tai kariauti už rinkas ir labiau pavergti darbininkus.

Matant išnaudotojų tikslą, klasiniai susipratę darbininkai negali stovėti nuošaliai. Jie turi nors maža dalele prisidėti prie kovų, kad apginti savo klasės reikalus. Kovos pralaimėjimas darbininkams reiškia būti pavergtais dar labiaus. Mes, darbininkai, turime suprasti, kad šiuo momentu snausti ir būti nuošaliai nuo klasių kovų yra prasižengimas prieš savo klasę. Kuomet visame pasaulyje tiek darbininkų krizio prispaustų skursta ir badauja, tai iš darbininkų pusės turi būti atsakymas organizuotis ir bendrai kovoti prieš įsigalėjimą fašizmo.

Nors dabar čia, Amerikoje, Sovietų Sąjunga likosi pripažinta ir prekyba jau vedama, bet nereikia manyti, kad jai

Jureiviai ir Apie Juos

M. K.
Vertė V. S.

Didžioje Rusijos revoliucijos istorijoje, ar tik nebus pati šviesiausia ir pati tragiška istorija, tai apie rusų laivyną, apie jūreivius ir jų rolę revoliucijoje. Puslapių nedaug, bet jie tankiai išrašyti, storai krauju apšlakstyti, apvainikuoti drąsių drąsiausiais žygiais.

Į 1905 metų istorijos lapus įrašyta veiksmai leitenanto Šmito, sukilimas "Potiomkino"... Tarpas dvylikos metų, sunkaus režimo, pilnas buvo teroro, persekiojimų. Bet užtai pirmas caro budelis, 1917 metais, revoliucijos metu, nubaustas buvo cariškas admirolas Virenas.

Po nuvertimo caro, įsikūrus buržuazijos režimui, pirmiausiai Kronštado jūreiviai pradėjo mąstyti, kalbėtis ir praktikoje lyginti: ką jiems ir dirbančiųjų masei davė caro nuvertimas? Būsimasis Kolčako saratninkas, kadetas Popeliajev ir jo pagelbininkai Cereteli, Skobeliev ir Čeidzė, važinėjo pas jūreivius perkalbėti, kad jie pildytų Kerenskio patvarkymus, kad nesipriešintų kunigaikščiui Lvovui. Skandališkai jiems tas nepavyko ir privertė mąstyti apie kailį ponų ir savo... Darbininkų priešai žodį—"jūreivis", pradėjo statyti ant lygios su "bolševikas".

Liepos mėnesio įvykiuose, patsai pasiskelbęs valstiečių ministeriu, ponas Černov, ačiu Trockiui, gavo tiktai drabužius suplėšyti, bet liko sveikas. Karo laivynas pildė įsakymus tik liaudies komisaro jūrų reikalams Dibenko, ir tai buvo metai laiko pirmiau oficialės vietos užėmimo ir keturi mėnesiai laiko pirm įsikūrimo Sovietų valdžios.

Spalis. Proletarinė revoliucija. Kreiseris "Aurora" stovi prieš langus Žieminio Palociaus. Jūreiviai yra priešakyje savo klasės revoliucijoj. Jie buvo priešakyje jos pradžioje, jie pasiliko ten ir visame jos kelyje. Jie bus ir ateityje.

Rusų laivynas per visus tris karo metus buvo uždarytas ir blokuojamas prieplaukose; jis rengėsi išeiti į jūras po raudonomis vėliavomis. Pavasarį, 1918 metais, Helsingforse, kur buvo svarbiausia laivyno prieplauka, kur buvo štabas Baltjūrų laivyno, jūreiviai veržėsi į jūras, kaip paukštis iš klėtkos.

Caro jaktas "Štandart" ir "Poliarnaja Zviezda" atplukdė iš Petrogrado į Helsingforsą. Pastatė prieplaukoje, prie krašto, čion. Dėnius apsiuvo naujomis lentomis, iš toli atrodo, kad būk baltai pridengtos.

Tos ilgos, tamsios, smarkios ir laibos jaktos, panašios į vikrius arabiškus arklius, nelabai pritinka karo laivų tarpe. O ypatingai skiriasi išauksuotais arais ant jų pirmagalių...

Ant "Štandarto" apsistojo štabas Baltjūrių jūreivių. Raudonoji vėliava plevėsuoja ant bokšto. Ant dėnio stovi revoliucinė sargyba.

Augštas kambarys—pilnas karčių dūmų. Garsios kalbos ir judėjimas. Narys komiteto priima delegatus ir tuom pat kartu su kuom tai koliojasi per telefoną. "Neteisingai paskirstote laivų pinigus. Perduosiu ištyrimui komisijai. Gėda revoliuciniam laivynui!"

Helsingforse revoliucinis rusų laivynas. Jis jaučiasi tvirtai. Jūreivis dar caro laikais rodė savo drąsą, o dabar jis yra šeimininkas!

Baltjūrio Sovieto posėdis eina caro kambaryje, ant jaktos, gerai ir erdviai įrengtame. Greitai renkasi jūreiviai, sėdasi aplinkui ilgus stalus, grūdasi prie langų, tarpduryje. Priešakyje stovi, atsirėmęs rankomis ant popierių, pirmininkas.

Komisaras tik pargrįžo iš maršruto. Rimtai kalba: Sunku gilinti revoliuciją sodžiuose. Darbo daug. Organizacija silpna. Sovietai dar tik tveriasi. Nepasitikėjimas masių savimi. Duonos stoka. Sabotažas...

Ilgai klausosi visi, galvoja, kas tai kosti į barzdą. Viršuje, pokilių ir balių kambaryj, prie šilkais išmuštų sienų prikabinėti atsišaukimai; girdisi keno tai balsas ir vienu pirštu piano pritarimas. Kliudo susirinkimui. O susirinkimas reikalingas. Negalima apsieiti be politikos, komisarų, susirinkimų ir jūreivių delegatų.

Dvylikta valanda, vis eina pranešimai ir pranešimai. Jų bus dar daugiau.

Vakare, kada caro jakta "Štandart" galingomis akimis žiūri į Finlandijos kraštą, kada atsimuša iš priešingos pusės nuo viešbučio "Apollo" šviesa, jūreiviai skirstosi. Prie stoties sujudimas ir automobiliai. Griežia orkestra, dirigentas drąsiai užraitytais ūsais. Muzikantai apsimaino frazėmis su publika. Visi susipažinę ir mato reikalo apsimainyti mintimis.

Tiktai laike "Džigi", tada visi užimti savo darbu. Kada jūreivių muzikantai švilpaudami ir būbnan mušdami, griežia tarptautinį šokį, entuziazmas pakyla. Jūreiviai tvirčiau spaudžia po stalu rankas smagių ir raudonais veidais savo sandraugių... Berniukas pardavinėja "Izviestijas" Helsingforso Sovieto. Jis plonu balsu šaukia:

—Demobilizacija Baltijos jūrų laivyno! Demobilizacija!

—Skaitei, drauge? Įsakymas mums pasitraukti iš Helsingforso. Išvažiuoti. Atrodo, kraustysimės. Sėdėsime uždaryti Kronštadte.

—Taip... Gaila, atsisveikinti prisieis. Gyvenome. Plaukiojome, žodžiu, kaip rojuje. Ir laisvas ir ramus gyvenimas buvo...

Ant "Poliarnaja Zviezda" dėnio ėjo jūreivių atstovų susirinkimas. Ilgomis eilėmis rinkosi jie, nuo kranto ir nuo laivų, vienplaukiai ir su kepurėmis, lengvai ir sunkiai apsirengę. Sėdosi, kur kuriam pakliuvo—dideliu lanku. Pirmininkas iškėlė ranką ir visi nutilo. Augštas sekretorius atsikosėjo ir pradėjo skaityti telegramą nuo Sovietų Liaudies Komisarų.

—Visas revoliucinis karo laivynas ištraukiamas iš Helsingforso. Ši žinia perduodama Finlandijos Liaudies Sovietui. Centrobalt paleidžiamas...

Didelis sujudimas pertraukė skaitymą. Pasigirdo kalbos nepatenkintos, rūsčios; protestuojančios.

Keturias valandas jūreiviai kalbėjo. Jie parodys. Būtinai siųsti telegramą Leninui!

Bet jūreivių rojus pasibaigė.

Gaila, gaila...

Jūreiviai kalbėjo, vėjas supo kaspinus prie jų kepurių.

Raudonasis Baltijos jūrų laivynas nesulaukė pavasario Helsingforse. Finlandiją pardavė jos išnaudotojai Vokietijai ir dar galingi, tais laikais, vokiško militarizmo legijonai išlipo. Mūsų laivynas turėjo prasimušti per ledus, kad nepatekus priešo naguosna. Laivynas, prasimušdamas per ledus, atliko garsią ir istorinės svarbos kelionę iš Helsingforso į Kronštadtą, kad išsigelbėjus nuo vokiečių. Nuo tos pat nelaimės gelbėdamasis mūsų laivynas Juodosiose Jūrose buvo per pačius jūreivius nuskandintas prie Novorosijsko. Šiauriniame didjūryje ir Ramiajame vandenyne mūsų bejėgiai laivai buvo užgrobti per japonus, Ameriką ir kitus imperialistus. Garlaiviai "Dobrovolnogo Flota" pavogti ir parduoti Londono prieplaukoje, kiti padovanoti Paryžiuje baltagvardiečių mylėtinėms ir prostitutėms.

Puiki mintis apie Raudonąjį laivyną, plaukiojantį jūrose neišsipildė. Bet jūreiviai nenusiramino, nenuleido rankas. Leidosi iškovojimui teisių savo laivynui, kad jis galėtų laisvai plaukioti. Leidosi ieškoti tiesos. Į pat vidurius revoliucijos katilo.

(Daugiau bus)

PATERSON, N. J.

NRA Arbitration Board ir Associated Silk Workers Unijos Lyderių, F. Schweitzer ir E. Keller, Pasikėsinimas ant Paterson Šilko Pramonės Darbininkų Algų.

1933 metais New Jersey, Pennsylvanijos ir New Yorko valstijose šilko pramonės darbininkai streikavo 16 savaičių ir kaip kuriose vietose gavo biskį pakelti, o kaip kuriose dirbtuvėse numušt algas. Taip sakant, tai buvo daugiau sulyginimas algų. Mat, pirma kaip kuriose dirbtuvėse mokėjo biskį daugiau, o kaip kuriose biskį mažiau. Buvo susitaikyta už 100,000 pikių—$2.00. Patersone yra pripažinta Associated Silk Workers Unija, kuri yra dalis Amerikos Darbo Federacijos. Taipgi yra įsteigta Arbitration Board. Ir į tą boardą įeina 3 nuo bosų, 3 nuo unijos ir "beparty-vis" pirmininkas iš Princeton Universiteto — profesorius. Taipgi prie to board yra raštininkas, apmokamas bosų ir unijos, kuris turi sužinoti, kuriam mieste ir dirbtuvėj kiek darbininkams moka.

Aš tuojaus po streiko rašiau, kad šis raštininkas yra naudingas tik bosam, o ne darbininkams.

Bet tuomet klasiniai nesąmoningi darbininkai, o ypatingai Prūšeikos pasekėjai, mane už tai bombardavo. Girdi, komunistam nei pats velnias neįtiktų. Bet faktai kalba už mus. Minimas raštininkas dabar išdavė raportą Arbitration Boarde, atžymėdamas, kad kituose miestuose mažiau darbininkams moka, negu Patersone. (Žinoma, tas klarka paėmė raportą iš tokių dirbtuvių, kur mažiausia moka.) To Arbitration Boardui tik ir reikėjo. Tas boardas dabar sako, kad Patersbne bosai negali daugiau mokėt, negu kituose miestuose bosai moka. Girdi, visi bosai eina į tą pati marketą su gatavu šilku. Tad, esą, ir negali atsilaikyti kompeticijoj su tais bosais, kurie mažiau moka darbininkams.

Na, ir sekmėje to, Patersono bosai rengiasi numušti 3 nuoš. Matomai, su tuo sutiko ir Arbitration Board. Dirbtuvėj, kur aš dirbu, bosas pasišaukė mūs šapos komitetą ir pasakė, kad jam leista numušt 3 nuošimčius. Mes jam atsakėm, kad mes nepriimsime jokio numušimo ir mes rengiamės reikalaut pakelt 25 nuoš. Tada bosas akis pastatė ir užriko: "Ką, jūs sukvailėjot, ar ką?" Bet paskiau, atsipeikėjęs, visai ramiai pasakė, ką jūs mum padarysite, nes unijos pasirašytas agrymentas neleidžia jum streikuoti. Tad visas reikalas turi eiti per Arbitration Boardą. Ir, girdi, jeigu jūs sulaužysite agrymentą, tai jumis unija nubaus.

Čia bosas žino, ką kalba. Nes jau buvo atsitikimų, kur darbininkai apskelbė streiką ir, žinoma, sulaužė unijos agrymentą. Tai unija nubaudė tų dirbtuvių darbininkus po 1 dolerį, o pirmininką net 15 dolerių. Tai šitaip Assosiated Silk Workers Unija su savo Arbitration Boardu "gina darbininkų" reikalus.

3-čią dieną kovo įvyko dirbtuvių chairmanų (pirmininku) susirinkimas. Kalbėjo ASWU vadai, pp. F. Schweitzer ir E. Keller. Abudu šaukė, kad "reikia sudaužyti National Textile Workers Uniją." Taipgi jie pasakė, kad jei jie nori išlaikyt ASWU, tai reikia priimt algų numušimą. Esą, jeigu nepriimsime algų numušimą Patersone, kuomet kitur mažiau moka, tai streikai neišvengiami. O tuomet, girdi, mūsų unijai gręsia sudaužymo pavojus. Kodel Schweitzer ir Keller kalba apie sudaužymą NTWU ir algų numušimą? Čia nereikia būt dideliu galvočium, kad tai išaiškinti. Ogi todel, kad bosai muš mokestis darbininkams. Tad NTWU šauks darbininkus į streiką ir lieps spjauti ant ASWU vadovybės. O Schweitzer ir Keller, kaipo ištikimi bosų pakalikai, nenorės nusidėti bosams ir bandys sulaikyti darbininkus nuo streiko. Kurie jų neklausys, tai tuos turės bausti už laužymą agrymento. O pasekmės gali būt tokios, kad darbininkai gali atsukti užpakalį pp. Schweitzer ir Kelleriui ir stot į NTWU. O tada, žinoma, ir pačiai ASWU gręsia sudaužymo pavojus.

Tai ve, kodel Schweitzer ir Keller šaukia, kad sudaužyti NTWU ir priimti algų numušimą. Bet ar pavyks tiem pp. darbininkus apmulkinti, tai jau kitas klausimas. Girdėtis, kad darbininkai visur kalba, kad negalima priimti algų numušimas.

Draugai darbininkai, nepasiduokime bosų ir ASWU vadų sudarytai konspiracijai. Kur bosai bandys mušt ir taip jau ubagiškas algas, atsakykime jiem streiku. Nepaisykime, kas katroj unijoj priklauso. Eiliniai nariai, suglauskime pečius ir kovokime bendrai. Tik per suvienytą kovą nugalėsime priešus.

Balsas Iš Dirbtuvės.

BAYONNE, N. J.

Vasario 28 d., Central High School įvyko masinis priešfašistinis susirinkimas, kad užprotestavus prieš Vokietijos Hitlerio ir Dollfuso (Austrijoj) fašistinį terorą. Kalbėtojai buvo net šeši. Visi kalbėtojai davė vėjo netik Vokietijos, Austrijos ir Italijos fašistam, bet ir Amerikoj keliančiam galvą fašizmui.

Publikos galėjo būti apie 1,000. Vienbalsiai tapo priimtos trys rezoliucijos prieš virš minimų šalių fašistinį terorą ir už besąlyginį paliuosavimą politinių kalinių.

Kuomet komisija paėmė Central High School svetainę delei masinio susirinkimo, tai education board sakė, kad svetainę duoda už 25 dolerius. Bet kuomet atėjo paskutinė diena, kada susirinkimas turi įvykti, tai telefonu pranešė, kad svetainės nebeduos be 75 dolerių. Ir kuomet publika susirinko prie svetinės durų, tai ponai atsisakė atidaryti svetainę kol nebus užmokėta 75 doleriai. Ir tik tuomet atidarė svetainę, kuomet gavo 75 dol.

Kuomet publika įejo į vidų, tai jau rado policijos apie tris tuzinus viduje. Policija šiuo sykiu kalbėtojų nekliudė. Bet dabojo duris. Mat, manė, kad darbininkai susirinkę kels "revoliuciją." Bet vargšai apsiriko, revoliucijos niekas dar nekėlė. Publikos būtų buvę daug daugiau, jei fašistai būtų nepasidarbavę delei sulaikymo publikos. Fašistai, per kapitalistinę spaudą paskelbė tą pačią dieną, kad priešfašistinis susirinkimas tapo atšauktas. Taipgi paleido gandus kad jie išsprogdins High School, kuomet publika susirinks. Taip ir atgrąsino daug darbininkų nuo susirinkimo. Bet nežiurint visų fašistų blofų, vistiek publikos susirinko apie 1,000 ir pasmerkė kruvinąjį fašizmą.

Kovo 2 d. įvyko susirinkimas keleto organizacijų atstovų. Susirinkimas nutarė atsiklausti savo organizacijų ir daugiau įtraukti organizacijų ir intelektualų, kad sutvėrus pastovią organizaciją Patersone kovai prieš fašizmą.

Sekantis susirinkimas įvyks 16 d. kovo, 49 Ward St., Paterson, N. J.

Tai sveikinantis žygis. Darbininkiškos organizacijos, išrinkite atstovus ir pasiųskite į minimą susirinkimą. Galite rinkti po du atstovus nuo kiekvienos organizacijos.

Delegatas.

Organizuotų Balsai Preso Klausimu

(Tąsa iš 2-ro pusl.)

niuose. Lai būna džiaugsmo visai Amerikai, kad iš augščiaus paduotų laiškų aukų yra $116.00. Iš anksčiau turėjome $288.74. Viso preso fonde yra $404.74.

Jau nebeturime baimės, kad iki 15 d. kovo susirinks $650.00, kurie buvo paimti iš reguliario "Laisvės" iždo ir įmokėti už presą. Draugų rūpestingumas, mokėjimas įvertint darbininkišką spaudą ir klasinis sąmoningumas, pasirodo šiame svarbiame reikale. Dabar dar prašome draugų, kurie turite nemokėtų bilų už spaudos darbus, kurių prenumeratos jau pasibaigė, be atidėliojimo atmokėkite ir tuomi pagelbėkit "Laisvei" išmokėti šią mašiną.

P. Buknys.

PRANESIMAI IŠ KITUR

HUDSON, MASS.

Hudson Lietuvių Piliečių Kliubas rengia "Chop Suey" vakarienę ir šokius, kuri atsibus Kliube 17 School St., 7:30 val. vakare, 17-tą dieną kovo. Įžanga tik 40c. Kviečiam visus dalyvaut ir praleist linksmai vakarą. (60-61)

NEWARK, N. J.

Sietyno Choras turės savo mėnesinį susirinkimą, 12-tą dieną kovo, 7:30 val. vakare, 180 New York Ave. Visi nariai privalot dalyvaut, nes turime daug svarbių reikalų apkalbėt.

Org. H. Zukauskienė. (60-61)

ELIZABETH, N. J.

LDS 33 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 14-tą dieną kovo, LDP Kliube, 408 Court Str., 8 val. vakare. Draugai ir draugės būtinai turime dalyvaut šiame susirinkime, nes bus daug svarbių reikalų apkalbėt, taipgi jau yra nominacijų blankos prisiųstos iš centro, turėsime nominuoti kandidatus į Pildomąją Tarybą šiame susirinkime.

Sekr. V. K. Sherelis. (60-61)

BOSTON, MASS.

Visiems organizatoriams ir nariams visų unijų yra svarbu, kad turėtų savo delegatus išrinkę del "Daily Workerio" Konferencijos, kuri atsibus 16-tą dieną kovo, 8 val. vakare, Dudley Str., Opera House, 113 Dudley Str., Roxbury, Mass.

"Daily Workerio" Komisija. (60-61)

PLYMOUTH, PA.

ALDLD 97 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 13-tą dieną kovo, 7:00 val. vakare, Stravinsko Svetainėje, 42 Ferry St. Malonėkite draugės ir draugai visi skaitlingai dalyvauti, nes turime daug svarbių reikalų aptarti ir kartu atėję ant susirinkimo galėsite gaut žurnalą "Šviesą."

J. M. K. Sekr. (59-60)

HARTFORD, CONN.

ALDLD 68 kp. susirinkimas įvyks 12-tą dieną kovo, 7:00 val. vakare, Laisvės choro svetainėje, 57 Park St. Visi nariai malonėkite skaitlingai dalyvaut, ir katrie dar nėra užsimokėję duoklių malonėkite užsimokėti. Sekr. J. Gudzinskas. (59-60)

PHILADELPHIA, PA.

Komunistų Partijos Unitas 5, sekcija 13, rengia įdomias diskusijas, 15-tą dieną kovo, Rusu Liaudies name, 795 N. 5th Str. Visi malonėkite dalyvaut, nes bus labai svarbios diskusijos, apie fašizmą ir karą. Visų darbininkų yra pareiga dalyvauti.

Komisija. (59-60)

Nuo Reumatiškų Skausmų

Reumatiškų skausmų kentėjimai yra greitai palengvinami vidutiniu ištrynimu geliamų vietų su ANCHOR Pain-Expelleriu. Kai tik ištrinsite skaudamas vietas šiuo patikėtinu vaistu, tuojaus jausite malonią šiluma, kas liudys, kad Pain-Expelleris dirba savo darbą.

Nesikankinkite, kuomet Pain-Expelleris nugali skausmą tokiu pastebėtinu greitumu. Visose vaistinėse kaina 35c. ir 70c.—skirtingo didumo bonkutės.

Tiktai tikrasis turi Inkaro vaisbaženklį.

PAIN-EXPELLER

FOTOGRAFAS
JONAS STOKES

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipgi atmaliavoju įvairiom spalvom. Kainos prieinamos.

JONAS STOKES
512 Marion St., kamp. Broadway
Chauncey St. Stotis
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Glenmore 5-9467

Notary Public Tel. STagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNUOTAS GRABORIUS
660 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai. Nuliūdimo valandoj, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Phone, EVergreen 7-4785 Ignition Specialist

WOLF AUTO REPAIRS
TRUCKS AND PLEASURE CARS REPAIRED

Patenkinančiai ir už prieinamą kainą sutaiso automobilius. Speciališkai gerai atlieka sekamus darbus.

Welding-Straightening-Body Work-Duco Spraying.
All Work Guaranteed. Towing Day and Night

222-224 LEONARD STREET BROOKLYN, N. Y.
Near Manhattan Avenue

Reakciniai Lietuvos Fašistų "Tautos ir Valstybės Gynimo" Įstatymai

Sulyg Šiais Įstatymais, Kuriuos Išleido Smetona su Tubeliu, Kiekvienas Lietuvos Darbininkas ir Šiaip Pilietis Gali Būti Suimtas ir Baustas, Jei Fašistai Valdininkai Tiktai Panorės

Žemiau talpiname nesenai Smetonos valdžios išleistus Lietuvos piliečiams įstatymus, pavadintus "Tautos ir Valstybės Gynimo Įstatymais." Talpiname tam, kad skaitytojai turėtų pilnų žinių, kaip Smetona ir Ko. bando valdyti kraštą. Platesnius komentarus duodame redakciniu straipsniu.

"Laisvės" Red.

1. kas įžeidžia ar niekina lietuvių tautą arba Lietuvos Valstybę, tas yra baudžiamas paprastuoju kalėjimu arba arba sunkiųjų darbų kalėjimu ligi ketverių metų.

2. Kas įžeidžia ar niekina Lietuvos Valstybės ženklą—Vytį,Lietuvos tautinę, valstybinę ar karinę vėliavą arba kurį kitą dalyką, brangintiną ar gerbtiną del jo simbolinės reikšmės lietuvių tautai ar Lietuvos Valstybei, tas yra baudžiamas paprastuoju kalėjimu arba sunkiųjų darbų kalėjimu ligi ketverių metų.

3. Kas slopina ar silpnina Lietuvos piliečių valstybinę ištikimybę, jų valstybinį vieningumą ar atsparumą arba lietuvių tautinę sąmonę, tas yra baudžiamas paprastuoju kalėjimu.

Jei tatai daro valstybės, jos autonominio krašto arba kitos viešosios teisės organizacijos valdininkas ar tarnautojas, tam panaudodamas savo valdžią, tai jis yra baudžiamas paprastuoju kalėjimu arba sunkiųjų darbų kalėjimu ligi ketverių metų.

4. Lietuvos pilietis, kuris jieško užsienyje prieš Lietuvos Valstybę arba eina tokį santikį su užsieniu, kuriuo laužo savo valstybinės ištikimybės pareigą, yra baudžiamas sunkiųjų darbų kalėjimu.

5. Lietuvos pilietis, kuris be Lietuvos vyriausybės kompetentingo organo įgaliojimo ar leidimo veda derybas, tariasi arba sužino Lietuvos valstybės, jos autonominio krašto arba kitos viešosios teisės organizacijos reikalais su svetimos valstybės vyriausybe, jos organu ar agentu arba su svetimos valstybės viešosios teisės organizacija, jos organu ar agentu, yra baudžiamas paprastuoju kalėjimu.

Jei tatai didžiai pakenkia Lietuvos Valstybės interesui, tai kaltininkas baudžiamas sunkiųjų darbų kalėjimu.

6. Lietuvos pilietis, kuris priklauso prie užsienio organizacijos, kurios siekimai ar veikla nesuderinami su Lietuvos Valstybės ar lietuvių tautos interesu, arba kuris su tokia organizacija susižino, yra baudžiamas paprastu kalėjimu.

Jei tatai didžiai pakenkia Lietuvos Valstybės ar lietuvių tautos interesui, tai kaltininkas baudžiamas sunkiųjų darbų kalėjimu.

Tuomis pat bausmėmis ir tais pat pagrindais baudžiamas ir tas Lietuvos pilietis, kuris tatai daro būdamas užsienyje, taip pat ir tas ne Lietuvos pilietis, kuris būdamas Lietuvoje dirba tokios organizacijos darbą.

7. Asmens, vadovaują tokiai Lietuvos organizacijai, kuri priklauso prie užsienio organizacijos, kurios siekimai ar veikla nesuderinami su Lietuvos Valstybės ar lietuvių tautos interesu, arba kuri susižino su tokia užsienio organizacija, yra baudžiami sunkiųjų darbų kalėjimu.

Asmens, priklausą prie tokios Lietuvos organizacijos, yra baudžiami paprastuoju kalėjimu.

8. Lietuvos pilietis, kuris, neturėdamas tam krašto apsaugos ministerio leidimo, įstoja arba duoda pasižadėjimą įstoti į svetimos valstybės karo tarnybą, yra baudžiamas paprastuoju kalėjimu arba sunkiųjų darbų kalėjimu ligi ketverių metų.

9. Valstybės, jos autonominio krašto arba kitos viešosios teisės organizacijos valdininkas ar tarnautojas, kuris nevykdo valstybės įstatymo, paneigdamas jo autoritetą, yra baudžiamas paprastuoju kalėjimu arba sunkiųjų darbų kalėjimu ligi ketverių metų.

10. Valstybės, jos autonominio krašto arba kitos viešosios teisės organizacijos valdininkas ar tarnautojas, kuris nevykdo kompetentingo valdžios organo reikalavimo, jei tatai kenkia Lietuvos Valstybės interesui, yra baudžiamas paprastu kalėjimu arba sunkiųjų darbų kalėjimu ligi ketverių metų.

11. Valstybės, jos autonominio krašto arba kitos viešosios teisės organizacijos valdininkas ar tarnautojas, kuris panaudoja savo valdžią taip, kad tatai gali paveikti kieno nusistatymą arba valią viešajame reikale priešingai Lietuvos Valstybės ar lietuvių tautos interesui, yra baudžiamas paprastuoju kalėjimu arba sunkiųjų darbų kalėjimu ligi ketverių metų.

12. Kas panaudoja ekonominį santykį, pažada ar suteikia materialinės naudos arba pavartoja apgaulės arba fizinės ar psichinės prievartos, taip, kad tatai gali paveikti kieno nusistatymą arba valią viešajame reikale priešingai Lietuvos valstybės ar lietuvių tautos interesui, tas yra baudžiamas paprastuoju kalėjimu.

13. Kredito, transporto, draudimo ar kitokios prekybinės, taip pat kooperacinės įstaigos vedėjas, ar kitokis jos įgaliotinis, kuris jos veikimą panaudoja daryti politinei įtakai, priešingai Lietuvos Valstybės ar lietuvių tautos interesui, yra baudžiamas paprastuoju kalėjimu arba sunkiųjų darbų kalėjimu ligi ketverių metų.

14. Kas kelia maištą ar kitokį pavojingą valstybei nerimą, tas yra baudžiamas paprastuoju kalėjimu arba sunkiųjų darbų kalėjimu.

15. Kas žodžiu, raštu arba kuriu kitu būdu agituoja arba varo propagandą daryti tai, kas gali kenkti Lietuvos Valstybės ar lietuvių tautos interesui, tas yra baudžiamas paprastuoju kalėjimu.

Jei agituoja arba varo propagandą daryti tai, kas gali didžiai kenkti Lietuvos Valstybės ar lietuvių tautos interesui, tai kaltininkas baudžiamas sunkiųjų darbų kalėjimu.

16. Kas skleidžia arba viešai patvirtina pramanytą ar iškraipytą žinią apie valstybės valdžios organo arba valstybės įstaigos veikimą, jei tatai kenkia jų autoritetui, tas yra baudžiamas paprastuoju kalėjimu.

17. Kas leidžia spaudinį, kurio leidimas slepiamas nuo valdžios, arba tęsia valdžios uždaryto ar sustabdyto periodinio spaudinio leidimą, arba išleidžia tokį naują pavadinimu spaudinį, kuris gali būti laikomas valdžios uždaryto ar sustabdyto periodinio spausdinio tęsiniu, tas yra baudžiamas paprastu kalėjimu.

Ta pat bausme yra baudžiamas ir tas, kas tokį spausdinį platina, taip pat ir tas, kas tokį spausdinį laiko, jei jo laikymas gali kenkti Lietuvos Valstybės ar lietuvių tautos interesui.

18. Kas platina uždraustą įvežti iš užsienio spaudinį taip pat ir tas, kas tokį spaudinį laiko, jei jo laikymas gali kenkti Lietuvos Valstybės ar lietuvių tautos interesui, tas yra baudžiamas paprastuoju kalėjimu.

19. Leidėjas ir redaktorius spaudinio, kuris leidžiamas visiškai arba iš dalies užsienio lėšomis, subsidijomis, ar kitokia materialine parama, jei tatai gali veikti spaudinio linkmę priešingai Lietuvos Valstybės ar lietuvių tautos interesui, yra baudžiamas kiekvienas bauda ligi dvidešimt tūkstančių litų arba paprastuoju kalėjimu.

20. Asmens, vadovaują tokiai organizacijai, kuri savo veikimui naudojasi užsienio lėšomis, subsidijomis ar kitokia materialine parama, jei tatai gali veikti organizacijos linkmę priešingai Lietuvos Valstybės ar lietuvių tautos interesui, yra baudžiami kiekvienas bauda ligi dvidešimt tūkstančių litų arba paprastuoju kalėjimu.

21. Kas priklauso prie tokios organizacijos, kurios buvimas, santvarka, tikslas ar veikla slepiami nuo valdžios, arba dalyvauja kokios organizacijos veikime, arba tęsia valdžios uždarytos organizacijos veiklą, tas yra baudžiamas paprastuoju kalėjimu.

Jei tatai didžiai kenkia Lietuvos Valstybės interesui, tai kaltininkas yra baudžiamas sunkiųjų darbų kalėjimu.

22. Kas dėvi, nešioja, išstato ar kitaip kaip vartoja arba platina, arba laiko užsienio valstybinius, tautinius ar organizacijų vėliavą, uniforminį apdarą ar pažymimąjį ženklą arba kokį daiktą, kuris juos vaizduoja, jei jų vartojimas, platinimas arba laikymas gali kenkti Lietuvos Valstybės interesui arba įžeisti lietuvių tautinį jausmą, tas yra baudžiamas bauda ligi penkių tūkstančių litų arba areštu.

23. Kas, neturėdamas tam leidimo, įgyja, laiko arba dirba šaunamą ginklą ar jo esminę dalį, šaunamą, sprogstamą, nuodijamą ar kitokią griaunamą ar žudomą medžiagą arba prietaiką jai vartoti ar jo esminę dalį, jei tatai gali sudaryti pavojaus daugelio žmonių gyvybei, sveikatai ar turtui arba kenkti Lietuvos Valstybės interesui, tas yra baudžiamas paprastuoju kalėjimu arba sunkiųjų darbų kalėjimu.

24. Jei kaltininko padarytas šio įstatymo nusikalstamasis darbas yra drauge ir kurios neviešosios teisės organizacijos veikla arba tos veiklos padarinys, tai ta organizacija uždaroma, o jos turtas gali būti konfiskuotas.

25. Jei šio įstatymo nusikalstamasis darbas yra padarytas periodiniame spaudinyje, tai baudžiami spaudinio redaktorius ir nusikalstamojo rašinio autorius, o jei šio įstatymo nusikalstamasis darbas padarytas neperiodiniame spaudinyje, tai baudžiamas nusikalstamojo rašinio autorius, kai autorius nežinomas,—spaudinio leidėjas.

Spaudinys konfiskuojamas, o periodinis spaudinys, be to, dar ir uždaromas.

26. Rengiamasis ir kėsinimasis padaryti šio įstatymo nusikalstamąjį darbą baudžiami.

Jie baudžiami ta pat bausme, kuri nustatyta už paties nusikalstamojo darbo padarymą.

27. Kas kursto daryti šio įstatymo nusikalstamąjį darbą, sutinka padėti ar padeda jį daryti, padeda rengtis ar kėsintis jį daryti arba kaip kitaip jame bendrininkauja, tas yra baudžiamas, nors ir nebūtų padarytas nusikalstamasis darbas, kuriame jis bendrininkauja.

Jis baudžiamas: jei nusikalstamasis darbas, kuriame jis bendrininkauja, padaromas—bausme, nustatyta už paties nusikalstamojo darbo padarymą, o jei tas nusikalstamasis darbas nepadaromas—ligi pusės šitos bausmės.

28. Iškilęs aikštėn sumanymas padaryti šio įstatymo nusikalstamąjį darbą baudžiamas.

Jis baudžiamas ligi trečdalio tos bausmės, kuri šio įstatymo nustatyta už paties sumanyto nusistatomojo darbo padarymą.

29. Asmuo, šiuo įstatymu nubaustas paprastuoju kalėjimu, netenka tų pat teisių, kaip ir nubaustas sunkiųjų darbų kalėjimu.

30. Byloms del šio įstatymo nusikalstamųjų darbų atatinkamai taikomi baudžiamosios teisenos įstatymo 1030—1061 str., kiek šiuo įstatymu nėra nustatyta kitaip.

31. Kvotas del šio įstatymo nusikalstamųjų darbų daro valstybės saugumo policija, arba, reikalui esant, kita valstybės policija.

32. Bylose dėl šio įstatymo nusikalstamųjų darbų apygardų teismų prokurorai ir jų padėjėjai veikia tiktai apeliacinių rumų prokuroro pavesti.

33. Apeliacinių rumų prokuroras, radęs, kad kvota yra pakankamai išaiškintos šio įstatymo nusikalstamojo darbo bylos aplinkybės, rašo kaltinamąjį aktą be rengiamojo tardymo ir bylą atiduoda apeliaciniams rumams.

34. Apeliaciniai rumai, davę gautai iš prokuroro bylai eigą, sustabdo veikimą organizacijos, nurodytos šio įstatymo 24 str., ir leidimą periodinio spaudinio, nurodyto šio įstat. 25 str.

35. Šio įstatymo 24 str. nurodyta organizacija kvotoje, rengiamajame tardyme ir teisme turi tokias pat teisenos teises, kaip ir kaltinamasis.

Šitas teises organizacija vykdo per savo atstovą.

36. Bylose dėl šio įstatymo nusikalstamųjų darbų prokuroro, teismo, kaltinamojo, civilinio ieškovo ir paskirto gynėjo veiksmams nustatyti ilgeresni kaip trijų dienų terminai sutrumpinami: savaitiniai—ligi trijų dienų, kiti—per pusę.

37. Šis įstatymas papildo veikiančiuosius įstatymus, kuriais baudžiami nusikaltusieji darbai prieš valstybės saugumą.

38. Šis įstatymas veikia nuo jo paskelbimo dienos.

KRISLAI

(Tąsa iš 1 pusl.)

Toliau tas laikraštis rašo: "Vorošilovas pareiškė del Sovietų Komunistų Partijos 2,000 delegatų, kad Tolimųjų Rytų Sovietų Sąjungos rubežiai jau yra apsaugoti. Jo kalba aiškiai nusako, kad Sovietų Sąjunga kare su Japonija nebus tokioje apverktinoje padėtyje, kokioje 30 metų atgal buvo caristinė Rusija. Aišku, kad nuo 1928 metų, tai yra, pradžios pirmos penkmetinės, Sovietų Sąjunga gerai sudrūtino savo rubežius. Sovietų Sąjungos sustiprėjimas turi priversti Japonijos valdovus du kartus gerai apgalvoti pirma, negu jie pradės savo karo žygius, nes 1904 metų istorija nepasikartos."

Sovietų Sąjunga karo nenori, bet ji ir nėra tokia kvaila, kaip caristinė Rusija—sakė drg. Kaganovičius. Japonams nepavyks nelauktai užpulti Raudonąją Armiją ir Raudonąjį Laivyną.

Darbininkai Laimėjo, Drg. Smith Išteisintas

TORONTO, Kanada. — Darbininkų judėjimas laimėjo ir privertė džiurę išteisinti draugą Smithą, Kanados Darbininkų Apsigynimo Lygos sekretorių. Jam buvo užmetama pasakymas priešvalstybinės prakalbos ir grumojo ilgų metų kalėjimas. Drg. Smith yra žymus Kanados darbininkų judėjimo veikėjas.

Austrijoje Kankina Politinius Kalinius

VIENA, Austrija. — Darbininkai, kurie įrodė, kad jie nieko neturėjo su sukilimu, tapo paleisti iš bastilijų. Jie pasakoja baisių dalykų apie politinių kalinių kankinimą, idant išduotų tuos draugus, kurie tebėra nesuimti ir kurie dalyvavo sukilime.

Valdžia Bandysianti Atpiginti Degtinę

WASHINGTON. — Roseveltas patvarkė, kad visi suvaržymai del įvežimo iš užsienio degtinės ir darymo svaigalų namie panaikinti. Tuomi manoma nupiginti degtinės kainą. Kuomet taip brangi, tai mažai kas perka ir valdžiai mažai įplaukų yra.

Statys 100,000 namų Londono Darbininkams

LONDONAS. — Laimėjus Londono miesto tarybos rinkimus, Darbo Partija pareiškė, kad jinai stengsis panaikinti susikimšimą, pabudavodama šimtą tūkstančių gyvenamų namų del darbininkų.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "LAISVĘ"

Nepasivėluok užsimokėti 1934 m literatūros, politikos ir visuomenės mokslų mėnesinį žurnalą

"PRIEKALAS"

1934 M. "PRIEKALAS" toliau rūpinsis lietuvių sovietinės ir proletarinės literatūros kėlimu SSRS socialistinės statybos, kapitalistinių šalių gyvenimo ir revoliucinės darbininkų ir darbo valstiečių kovos nušvietimu, aktingai dalyvaus kovingo proletariato ginklo - marksizmo-leninizmo populiarizavime ir kovoje už šio mokslo išlaikymą lietuvių komunistinėj literatūroj.

Dailiosios literatūros srityj 1934 m. "Priekalas" talpins eiles, apysakas, vaizdelius, lietuvių scenos aprūpinimui duos savo skilityse revoliucinių SSRS dainų vertimų, originalių ir verstinių scenos veikalų. 1934 m. "PRIEKALAS" dar daugiau, kaip ligšiol, kreips domės į SSRS sovietinės literatūros ir kultūrinės revoliucijos nušvietimą, geresniųjų Sovietų rašytojų raštų talpinimą.

1934 m. "PRIEKALAS" eis 4 spaudos lankų—dičiumo. Kaina Amerikoj ir kitose užsienio valstybėse metams tiktai 1 doleris, pusei metų — 50 centų.

Išsirašyti "Priekalą" galima "Pr." redakcijos adresu:

Moskva. Nikolskaja N. 7. Izd-vo Inostronich rabočich v SSRS, red.

"PRIEKALAS"

Galima taip pat išsirašyti per "Laisvę"

"LAISVĖS" KNYGŲ IŠPARDAVIMAS

Dienraštis "Laisvė" skelbia didelį ir labai nupigintomis kainomis knygų išpardavimą. Pirkite dabar. Naudokitės dideliu nupiginimu. Daugelio knygų nedaug turime ir vėliau jau nebus galima jų gauti.

Sekamos knygos yra išpardavimui:

Moksliniai Raštai

MOKSLINIO SOCIALIZMO IŠSIPLĖTOJIMAS. Parašė . Fr Engelsas, vienas iš komunizmo tėvų. Šią knygą privalo skaityti kiekvienas darbininkas ir darbininkė ir studijuoti. Ji turi 238 puslapių. Yra sunkesnių žodžių žodynėlis. Kaina apdarytos buvo 75 centų. **Dabar 35 centai.** **Neapdarytos 25 centų**

IŠ KOMUNISTŲ PROGRAMOS. Parašė **N. Bucharinas.** Tai nepavaduojamas vadovėlis komunizmo. Rasite kas bus ateityje su šeimyna, bažnyčia, pinigais, išradimais, mokslais ir abelnai kokia bus tvarka. Rasite įrodymus, kodel kapitalistinė sistema toliau neatsako žmonijai. Knyga turi 128 pusl. Pirmiau kaina buvo apdarytos 60 centų **Dabar 30c.** **Neapdarytos kaina 25 centai.**

ANARCHIZMAS IR SOCIALIZMAS. Parašė **G. Plechanov.** Knygoje išaiškinama skirtumai tarpe socializmo ir anarchizmo. Kaina buvo 55c. **Dabar yra 25c.** **Neapdarytos 20 centų.**

ĮŽANGA Į POLITINĘ EKONOMIJĄ. Parašė **A. Bogdonov.** Knygoje atrasite apie visas pirmesnes visuomenines tvarkas, kaip gyveno žmonės senovėje, vergijos ir baudžiavos laikais. Kaip yra sutvarkyta kapitalistinė sistema ir kodel ji neatsako darbininkams. Knyga parašyta klausimų ir atsakymų formoje ir todel labai lengvai skaitosi. Gražiai apdaryta. Kaina buvo $1.00. **Dabar tiktai 50 centų.**

VALSTYBĖ IR REVOLIUCIJA. Parašė **N. Leninas.** Tai geriausia knyga apie valstybę, kaip ji subudavota ką reiškia ginkluoti žmones ir kam valstybė tarnauja. Kokis yra skirtumas tarpe buržuazinės ir proletarinės valstybės. Lenino raštai—pamatinis mokslas. Prie knygos yra ir žodynėlis paaiškinimui sunkesnių žodžių. Turi 190 puslapių. Kaina apdarytos buvo 75c. **Dabar 40 centų.** **Neapdarytos 25 centai.**

Knygos Apie Religiją

MOTERIS IR IŠPAŽINTIS. Parašė **A. B. Iksas.** Tai viena iš geriausių brošiurų kuri nušviečia ką kunigai stengiasi sužinoti iš moterų laike ausinės. Kokios to pasekmės ir kaip kunigus išmokina mokyklose. Brošiura turi 96 puslapius. Jos kaina buvo 20 centų. **Dabar tik 10c.**

AR STEBUKLAI PAGYDO? Parašė **R. Mizara.** Brošiura turi 64 puslapius. Joje rasite apie "stebūklus" ir visokius "cūdus." Ką reiškia "stebūklyngos" vietos Melden, Kalvarijos ir apie "stebūklingus" visokių dievų užgimimus. Brošiuros kaina buvo 15 centų. **Dabar 10c.**

KLEBONIJOS PASLAPTYS. Parašė **A. B. Iksas.** Brošiuroje rasite smulkmenas apie kunigo Petkaus bylą prieš "Laisvę" ir daug kitų svarbių dalykų. Brošiuroje yra aprašytas kunigo gyvenimas ir teismas. Ji turi 80 puslapių. Kaina buvo 25 centai. **Dabar 15c.**

Kas pirks visas tris knygeles, tai gaus už **30 centų.**

Ar Nori Būti Sveikas?

PIRMOJI PAGALBA LIGOJE IR NELAIMĖJE. Parašė **Dr. J. J. Kaškiaučiaus.** Knyga turi 126 puslapius. Joje aprašyta virš 250 ligų, jų priežasčių ir kaip gydytis. Ši knyga, tai tikras namų daktaras. Kiekvieno darbininko namuose turėtų rastis ši knyga. Jos kaina buvo $1.00. Dabar 50 centų. Kas užsirašys "Laisvę" ant metų prisiųsdamas $4.50, tokis naujas skaitytojas gaus tą knygą visai veltui.

Apysakos ir Apysakaitės

VOKIEČIŲ KAREIVIO KARĖS ATSIMINIMAI. Tai atpasakojimas pereito imperialistinio karo įvykių. Belgijos, Francijos-Vokietijos fronte. Knyga labai įdomi. Kaina buvo 50 centų. **Dabar tik 25 centai.**

KARAS LIETUVOJE. Parašė **M. Gromov.** Knyga turi 224 puslapius. Aprašo, kaip buvo imami naujokai į pereitą karą ir jo baisenybės. Mūšiai Lietuvoje. Labai interesinga apysaka. Kaina tik **35 centai.**

RAUDONAS JUOKAS. Parašė **L. Andrejev.** "Raudonas Juokas" yra didis protestas prieš karų baisenybę. Jame aprašoma Rusų-Japonų karo vaizdai. Knygelė turi 108 puslapius. Kaina buvo 35 centai. **Dabar tik 15 centų.**

BADAS. Parašė **H. Hamsun.** Viena iš apysakų, kuri labai smulkmeningai ir interesingai piešia vargą ir visą eilę kitų klausimų. Labai interesinga. Gražia apdryta. Knyga turi 260 puslapių. Pirmiau kaina buvo $1.00. **Dbar tik 50 centų.**

MOTINA. Parašė **M. Gorkis.** Vertė V. Andrulis ir P. Krakaitis. Knyga turi 502 puslapius. Tai labiausiai užimanti apysaka apie caristinę Rusiją, kaip revoliuciniai darbininkai kovoja prieš išnaudotojus. Naudinga perskaityti kiekvienam. Apdarytos kaina buvo $1.50. **Dabar $1.00.** Neapdarytos 50 centų.

BOLŠEVIKAI. Parašė **Aleksejev,** vertė V. Lienius. Tai atsiminimai iš piliečių karo Rusijoje. Labai naudinga ir patraukianti knyga. 346 puslapių. **Kaina 50c.**

IŠVOGIMAS IŠ PAVIAKO 10 KALINIŲ. Labai interesingas apsakymas, kaip Varšavoje, caro laikais, buvo išvogta 10 politinių kalinių. Brošiūra turi 48 puslpius. Kaina buvo 20 centų. **Dabar tik 10 centų.**

LAISVĖS KALINYS. Eilių knygelė. Turi 48 puslapius. Pirmiau kaina buvo 20 centų. **Dabar tik 10c.**

IŠDAVIKAS. Poema. Eiliaraštis. Parašė **Jonas Kaškaitis.** Šis dailės kūrinys turi 264 puslapius. Naudingas perskaityti kiekvienam mylinčiam dailę ir literatūrą. Pirmiaus kaina buvo $1.00. **Dabar 50 centų.**

GYVENIMO BANGA. Apsakymėlis. Turi 48 puslapius. Pirmiau kaina buvo 15 centų. **Dabar tik 10 centų.**

NAKTIES PASLAPTYJE. Parašė **V. K. Varnėnas.** Aprašoma kalinių pabėgimas ir visa eilė informacijų apie politinius kalinius. Brošiūra turi 16 puslapių. **Kaina tik 5 centai.**

Dabar prasidės vajai už mūsų spaudą ir ALDLD. Bus šimtai prakalbų ir kitokių susirinkimų. Draugai, apsirūpinkite literatūra. Parsitraukite ir platinkite masiniai. Kas trauks daugiau, kaip po vieną knygą arba knygelę, tiems dar bus duota nuolaida, nepaisant, kad jau ir taip labai pigiai skelbiame knygų išpardavimą. Šis išpardavimas yra neilgam.

Reikalaudami Šių Knygų Rašykite:

"LAISVE" 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

NEW YORKO IR APIELINKĖS ŽINIOS

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Visokių "Damidžių" Atsiranda

Tulas vaikinas J. Morrow, 21 metų amžiaus, apskundė turtingą graborių Yannantuono iš Mt. Vernon. Jaunuolis reikalavo nuo jo $50,000 už "damidžių." Jis kaltina graborių, kad savo laiku Yannatuono paviliojo vaikino motiną, būk del to jo tėvai persiskyrė ir štai jis negalėjo būti išlavintu žmogumi, kokiu nors dideliu išradėju, arba mechaniku. Teisėjas F. P. Close išmetė tą apkaltinimą. Jis sakė, kad jeigu ši vaikino byla bus priimta, tai milionai atsiras kitų su panašiais "damidžiais."

Nuteisė Darbininkų Vadus

Tombs pavieto teisme kapitalistų reikalų gynėjas A. F. Burke nuteisė septynis bedarbių vadus. Jie areštuoti buvo, kada nusivedė bedarbių alkanas šeimynas prie pašalpos biuro. Policija areštavo juos ir smarkiai sumušė. Laike teismo pilnas teismabutis prisirinko darbininkų, kurie iškėlė didelį protestą. Jie šaukė: "Šalin kapitalistinis teismas!", "Paleiskite darbininkų vadus!" Ant darbininkų užpuolė policija ir suareštavo C. Ruth ir Mary Smith. Draugą Ruth sumušė ir tik po $100 kaucija palaido, kurio teismas įvyks 19 d. kovo. Jį kaltina betvarkės kėlime.

Kaip Juos Maitina

Kovo 4 dieną delegacija nuo Jaunųjų Komunistų Lygos ir revoliucinių unijų aplankė jaunuolius, kurie yra sukoncentruoti į Roosevelto CCC kempes Bear Mountain srityje. Jaunuoliai labai nusiskundė, kad juos vargina visokiais kariniais muštrais ir No. 46 kempės jaunuoliai sakė: "Mums duoda maistą, kuris netinka nei šunims."

Pavogė Cigaretų už $20,000

Septyni ginkluoti užpuolikai pasigrobė M & P Transfer Co. troką ant 210-tos gatvės ir nuvažiavo. Vežėjus jie iškraustė iš troko. Troke buvo už $20,000 vertės cigaretų. Jie pačiupo ir kitą troką, kuris priklausė skirtingai kompanijai ir buvo prikrautas vilnonių audinių.

Colby Darbininkai Laimėjo

Colby Cafeteria, 36th St. ir 8th Ave., darbininkai laimėjo kovą prieš indžionkšiną. Darbininkai yra paskelbę streiką prieš išnaudotojus. Kapitalistas iš žemesnio teismo buvo išgavęs prieš streiką indžionkšiną. Bet masinis darbininkų pikietavimas ir protestas privertė, kad augštesnis teismas tą indžionkšiną atmaitė. Štai ką reiškia darbininkų energinga kova.

Del Brandės Išteisino

Geltonplaukė mergina D. Borton išteisinta. Ją buvo areštavę už tai, kad 1 d. kovo ji sušuko per telefoną: "Gelbėkite, degame!", ir nurodė savo antrašą. Pribuvo ugniagesiai. Jokio gaisro nebuvo. Tat už suvedžiojimą jų ir buvo teisiama. Bet mergina pamerkė teisėjui akį ir pareiškė, kad ji buvo išsimetusi du stikleliu brandės, todel ir šaukė apie gaisrą. Teisėjas ją išteisino.

Tai yra visų darbininkų užduotis pamatPrieš Neteisybę—Už Laisvę
Jis jus sujudins!
"Jie Neturi Būt Nužudyti"
ROYALE THEATRE
45th Street., W. of Broadway
Prieinamos kainos
vakarais 8:20, dienom ket. ir sub. 2:20

Vogė, kad Išgelbėjus Sūnų

Areštuota moteris—Stadler. Ją kaltina, kad ji daugelyje vietų buvo nusisamdžius už patarnautoją ir pavogė auksus ir vietomis pinigus. Areštuota moteris nesigina, kad ji vogė. Ji pareiškė: "Aš pavirtau vagiu, kad išgelbėti savo sūnų." Iš tolimesnio tardymo pasirodė, kad ji paliko Vokietijoje 12-kos metų sergantį savo sūnų. Uždirbti pakankamai negali, tai vogė ir siuntė jo pagalbai. Ši moteris, kaip ir daugelis panašių, yra kapitalistinės tvarkos auka. Prie darbininkų sistemos jos sūnus būtų viskuo aprūpintas.

Hitlerio Auka Sulaikyta

Ellis saloj Amerikos imigracijos departmentas sulaikė Gustavą Nedowitzą. Jis atplaukė iš Vokietijos. Imigracijos viršininkai nenori jį įsileisti, nes savo laiku jis buvo Jungtinių Valstijų piliečiu ir išvažiavęs tą pilietystę nustojo. Vokietijoje jis buvo redaktorium vieno laikraštuko.

Grumoja Taxi Streikas

Taxi draiverių streikas ir vėl grumoja. 4,000 darbininkų nubalsavo streikuoti, jeigu išnaudotojai neišpildys jų reikalavimus. Dabar unijos viršininkai veda derybas. Jeigu išnaudotojai nesutiks, tai apie 2,000 taxi bus sustabdyta.

Nori po $2,000 į Mėnesį

Tula aktorė K. Ray apsivedė su turčium Macoco de Alzaga, kurio tėvas Argentinoje turi didžiausius turtus, iš kurių jaunasis Macoco gauna po $150,000 į metus. Bet jaunutė pati sekamą naktį pakėlė skandalą. Sako, būk jos vyras ją pradėjo mušti. Ant rytojaus ji persiskyrė ir dabar reikalauja, kad jai mokėtų po $2,000 į mėnesį pragyvenimui. Turčius jau yra persiskyręs su viena pačia, kuriai moka po $3,000 į mėnesį.

Trumpos Žinutės

S. Wuzberg, kuris buvo apkaltintas padegime namų, išreikalavo naują teismą. Jam kauciją nustatė $40,000.

Troko draiveris C. Collins areštuotas už tai, kad jis užvažiavo ir užmušė 12-kos metų berniuką—D. Rabuffo.

Yonkerso policmanai atsisako priimti jiems nukapotas algas, bet jų viršininkai nepaiso.

W. F. McNamara buvo apskundęs elektros kompaniją, mat jis dirbdamas prie jos namo nukrito nuo 11-to augšto ir skaudžiai susižeidė. Jie susitaikė. Kompanija jam užmokės $40,000.

H. Gibson, 47 metų amžiaus iššoko nuo dvylikto augšto, iš Taft viešbučio, ir užsimušė.

A. Goglas, 60 metų amžiaus mergina, mirė ligoninėje. Ją smarkiai sukretė, kada susikūlė taxi, kuriame ji važiavo.

Norėjo $100,000 Už Pažadą

Teisėjas Conway atmetė panelės Blanche Hoffman bylą. Ji buvo apskundusi turtingą namų pardavėja Franką Bailey. Mergina pas jį dirbo raštinėje. Bailey yra vedęs ponas, bet sulyg merginos pasakojimo jis 1928 metais pasisakė jai, kad nėra laimingas savo vedybų gyvenime ir pasižadėjo ją vesti. Taigi jie taip ir gyveno. Bet štai 1932 metais Bailey jau pareiškė Hoffmaniutei, kad jis nesives ir su ja, nes mano, kad ir su ja nebus laimingas. Todel mergina skundė jį ant $100,000 reikalaudama už "sulaužytą širdį." Teisėjas sako, kad vedusių prižadas nieko nereiškia, kada mergina žino, kad jie yra vedę.

Neišmoka Darb. Algų

Prie išvalymo sniego iš New Yorko dirbo desėtkai tūkstančių darbininkų. Bet pasirodo, kad 25,000 darbininkų negavo mokėti už savo sunkų darbą, nors jiems labai reikia pinigų, nes jie visi buvę ilgai be darbo. Miesto ponai sako, kad jie negali išmokėti darbininkams algas, nes stoka pinigų. Suprantama, kad patys miesto viršininkai savo riebioms algoms tai turi užtektinai pinigų, bet darbininkams už darbą, tai nėra.

Fašistų Propaganda

Columbia universitete tarpe mokinių fašistai pradėjo skleisti savo propagandą. Jie pradėjo leisti cirkuliarus garbinimui Hitlerio ir fašistinės Vokietijos. Studentai reikalauja ištirti, kas tą darbą atlieka,

KAS NAUJO TARP LIETUVIŲ

Sužeidė Drg. A. Kraujalį

EAST WHITE PLAINS, N. Y.

Kovo 5 dieną bučernės trokas užvažiavo ir skaudžiai sužeidė draugą A. Kraujalį. Pavojingai sužeista dešinioji koja ir ranka, taipgi skaudžiai sumušta krūtinė. Draugas A. Kraujalis randasi St. Agnes ligoninėje, White Plains mieste. Draugas A. Kraujalis ėjo AL DLD 118 kuopos sekretoriaus pareigas. Draugai yra raginami aplankyti draugą ligoninėje, dienos metu galima matyti nuo 2 iki 4 val. ir vakarais nuo 7 iki 8 val. Linkėtina draugui greitai pasveikti.

M. Sheblinskas.

MIRTYS—LAIDOTUVĖS

Povilas Vepstis, 43 m. amž., gyvenęs 16 Orchard St., New York. Mirė kovo 8 d. Bellevue Ligoninėj. Palaidotas kovo 10 d., Jono kapinėse. Laidojimo apeigomis rūpinosi graborius M. Bielauskas.

SKAITYK LAISVĘ
IR KITIEMS UŽRAŠYK

Telephone Stagg 2-4409
A. RADZEVIČIUS
LIETUVIS GRABORIUS
(Undertaker)
Vedu šermenis ir palaidoju tinkamai ir už prieinamą kainą
Parsamdau automobilius vestuvėm, parėm, krikštynom ir kitokiem reikalam.
402 Metropolitan Avenue
(Arti Marcy Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

CLEMENT VOKETAITIS
LIETUVIS ADVOKATAS
113 WEST 42ND ST.
NEW YORK, N. Y.
Phone Bryant 9-7763
Valandos: nuo 1—6 po pietų

MONTREAL - CANADA
J. M. ROSENFELD
ADVOKATAS
Kalba Lietuviškai
BEN GERSOVITZ
NOTARAS
20 St. James St. East
Tel. HArbour 3424

PRAMOGOS
MASPETH, N. Y.
Dr. Martin Luther Draugystės metinis piknikas įvyks 29-tą dieną liepos (July), Clinton (Klasčiaus) Parke, Bells ir Maspeth Ave. Prašome kitų draugijų tą dieną nieko nerengti, ir kviečiame dalyvaut mūsų piknike. (59-61)
(59-61)

PARDAVIMAI
BROOKLYN, N. Y.
PARSIDUODA maža valgyklą už žemą kainą, išdirbta per daugelis metų, ir yra geroj apgyventoj vietoj. Del platesnių informacijų kreipkitės sekamai: Poulos, 490½ Sumner Ave. (šale Fulton St.), Brooklyn, N. Y. (59-61)

Piano Lekcijas
DUODA
A. N. Valinčiutė
92 Union Ave., Apart. 29
Brooklyn, N. Y.
Utarninkais ir Seredomis
Nuo 3 val. p. p. iki 7 val. vakare

JUOZAS KAVALIAUSKAS
Laisniuotas Graborius
Pennsylvania ir New Jersey Valstijose
Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje, prašau kreiptis prie manęs sekančiu antrašu:
1439 South 2nd Street,
PHILADELPHIA, PA.
Telefonai: Bell—Oregon 5136
Keystone—Main 1417

ĮSIGYKITE REMINGTON TYPEWRITERS
"Laisvė" gali pristatyti jums į namus šių metų, vėliausio išdirbimo, su naujais patobulinimais
TYPEWRITERS
Klauskite Kainos,
Rašomos Mašinėlės
Jei esate "Laisvės"
Skaitytojas

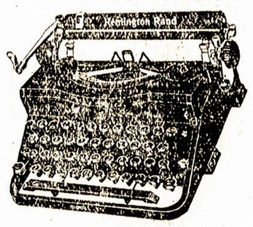

Portable mašina, su naujais parankumais, prietaisais ir patobulinimais dabar galima ją įsigyti per "Laisvę."
Sulig mūsų patarimo, kompanija sudeda visus lietuviškus akcentus už tą pačią kainą
KAINA $60.00, NOISELESS $69.50
Remie Scout Model $39.50
Labai svarbu mokinant vaikus duoti jiems moderniškas mašinas. Nes ant senų mašinų yra skirtingi "keyboards" ir tas gadina darbo sistemą. Įpratus vienaip, vėliau sunku persilaužti kitaip, ant naujos sistemos "keyboardo."
Didelė Nuolaida "Laisvės" Skaitytojams
RAŠYKITE: "LAISVĖ"
427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

Mūsų Specializacija yra Moksliškas Ištyrimas Akių Pritaikymui Akinių
ŽEMIAUSIOS KAINOS LAIKE 30 METŲ
Vien tik standard geriausios rūšies medžiaga naudojama. Mes visą darbą atliekame patys ant vietos, tuomi mes sutaupome jums mažiausiai 25%. Jau 30 metų kaip laikomės šioj vietoj.

PATARNAUJA 3 DAKTARAI:
Dr. Anthony Stenger
Dr. Fred E. Burnham
Dr. Theodore Conklin
Ofiso valandos: nuo 9 val. iš ryto iki 9 val. vakaro.
Penktadienį iki 5 valandai vakare.
DRS. SCHONGER & STENGER
394-398 Broadway, 331-335 Division Ave., Brooklyn, N. Y.

LORIMER RESTAURANT
LIETUVIŲ VALGYKLA
Visokių Rūšių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerikonišku Stilium
SYKĮ ATSILANKĘ PERSITIKRINSIT
Pabandykite!
SAVININKAI MARČIUKAI
417 Lorimer Street, "Laisvės" Name
Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ ANGLIŲ KOMPANIJA
Pirmos klasės anglis, geriausios rūšies ir pilnas svoris—2000 svarų tonas, tai legališkas svoris. Pristatome greit į jūsų namus. Prašome įsitėmyti adresą ir telefoną.
Telefonuokite: Evergreen 7-1661
arba užeikite pasikalbėti į ofisą
Kampas Union Ave. ir Grand St.
485 Grand St., Brooklyn, N. Y.
TRU-EMBER COAL COMPANY
(LIETUVIŲ ANGLIŲ KOMPANIJA)
485 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1661

Dr. HERMAN MENDLOWITZ
Praneša visuomenei, jog jis atsidaro savo ofisą Williamsburghe:
252 Berry St., Brooklyn, N. Y.
arti Grand Street
Telefonas. Evergreen 8-10494
Ofiso valandos nuo 1 iki 4 kasdien, Seredomis ir Subatomis nuo 6 iki 7:30 val. vakarais.
NEDĖLIOMIS
Nuo 10 iki 12 val. iš ryto
FLATBUSH OFISAS
2220 Avenue J
Kampas E. 23rd St.

Sergančių Vyrų ir Moterų Chroniškos Ligos Gydomos

Šiandien ateikite delei savo sveikatos ištyrimo, o jums bus išaiškinta, kaip jūs fiziškai stovite.
Odos Nušašėjimai, Nervų Ligos, Abelnas Silpnumas, Skrivlo Žarnų ir Mėšlažarnės Ligos, Nervų įdegimas bei Reumatiški Nesveikumai.
Kvėpuojamųjų Kanalų ir Kitos ligos yra sekmingai gydomos naujoviškais, moksliškais būdais.
X-Spinduliai, Kraujo ištyrimai, Laboratoriniai Tyrimai, Serumų bei Čiepų Įšmirkštimai.
Prieinama Kaina
Sąlygos pagal jūsų išgalę
Ištyrimas ir Patarimas Veltui
KALBAM LIETUVIŠKAI
DR. ZINS
110 East 16 ST. N. Y.
Tarp 4th Ave. ir Irving Place
Įsisteigęs 25 metai
Valandos—9 A. M. iki 8 P. M.
O Sekmadieniais 9 A. M. iki 4 P. M.

KRAUJO SPECIALISTAS
Gydau ūmias ir chroniškas vyrų ir moterų ligas kraujo ir odos
Padarau ištyrimus kraujo ir šlapumo
DR. MEER
156 W. 44th St. Room 302
New York, N. Y.
Valandos Priėmimo:
Ryte nuo 10:30 iki 1. Po pietų nuo 4 iki 8 valandai vakare
Sekmadieniais nuo 11 ryte iki 12 dieną
Telephonas MEdallion 3-1328

Tel. Stagg 2-0783 NOTARY
Night Tel. Juniper 5-4912 PUBLIC
Juozas Levanda
(Levandauskas)
GRABORIUS
Patarnauju visiems be skirtumo.
Parsamdau automobilius kiekvienam reikale. Kainos žemos.
Ateikite ir persitikrinkite
107 Union Ave.
Brooklyn, N. Y.

STEPHEN BREDES, JR.
Lietuvis Advokatas
197 HAVEMEYER STREET
BROOKLYN, N. Y.
Telephone Stagg 2-7057

Telephone, EVergreen 8-9770
J. GARŠVA
Graborius (Undertaker)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas vestuvėms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 Bedford Avenue
BROOKLYN, N. Y.

Telephone: Evergreen 7-0072
DR. I. COHN
Specialistas ant Operacijų ir gydyme
Ausų, Akių ir Gerklės
OFISO VALANDOS:
nuo 11 iki 1 dienomis
nuo 5 iki 7 vakarais
Sekmadieniais nuo 11 iki 1
84 Union Avenue
BROOKLYN, N. Y.